

Admiterea la doctorat Domeniul Contabilitate

Nr. crt.	Conducător de doctorat	Tema de cercetare
1.	Prof. univ. dr. Cenar Iuliana	Insolvența la instituții publice Normativ și pragmatic cu privire la utilizarea unor instrumente specifice contabilității în instituțiile publice Prospecții și expectative în aprecierea performanței instituțiilor publice Contribuția contabilității la managementul performanței în administrația publică locală
2.	Prof. univ. dr. Dănescu Tatiana	Controlul intern al raportării financiare.
3.	Prof. univ. dr. Socol Adela	Rolul strategic al contabilității în accesul la finanțare al companiilor
4.	Prof. univ. dr. Căpușeanu Sorinel	Impactul sustenabilității și digitalizării asupra metodelor avansate ale contabilității manageriale
5.	Conf. univ. dr. Ivan Oana Raluca	Raportare informațională despre sustenabilitate și responsabilitate socială
6.	Conf. univ. dr. Tamas-Szora Attila	Creșterea rolului contabilității și auditului financiar în combaterea evaziunii fiscale.
7.	Prof. univ. dr. Topor Dan Ioan	Influența costurilor ascunse în context COVID 19

Admiterea la doctorat Domeniul Filologie

Prof. univ. dr. habil. DIANA CÂMPAN

1. De la formele imaginarului antic la structurile post-postmodernității, din perspectivă comparatistă;
2. Aspecte ale evoluției imaginarului literar și artistic românesc, în context european și universal;
3. Scriitori și atitudini culturale, din perspectivă comparatistă / monografică / tematologică.

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ:

L. BLAGA, *Trilogia culturii*, București, E.L.U., 1969.

Jean BURGOS, *Pentru o poetică a imaginarului*, București, Editura Univers, 1988.

Roger CAILLOIS, *Abordări ale imaginarului*, traducere din limba franceză de Nicolae Baltă, București, Editura Nemira, 2001.

Roger CAILLOIS, *Omul și sacrul*, ediție adăugită cu trei anexe despre sex, joc și război, în relația lor cu sacrul, prefață la ediția a II-a (1949), o prefață la ediția a III-a (1963) și un cuvânt înainte (1939) ale autorului, traducere din limba franceză de Dan Petrescu, București, Editura Nemira, 1997.

Gilbert DURAND, *Structurile antropologice ale imaginarului*, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998.

Gilbert DURAND, *Figuri mitice și chipuri ale operei. De la mitocritică la mitanaliză*, traducere din limba franceză de Irina Bădescu, București, Editura Nemira, 1998

Mircea ELIADE, *Tratat de istorie a religiilor*, cu o Prefață de Georges Dumézil și un Cuvânt înainte al autorului, traducere de Mariana Noica, București, Editura Humanitas, 1992.

Hans-Georg GADAMER, *Actualitatea frumosului*. Traducere de Val. Panaitescu, Iași, Editura Polirom, 2000.

Martin HEIDEGGER, *Originea operei de artă*. Traducere și note Thomas Kleininger, Gabriel Liiceanu. Studiu introductiv Constantin Noica, București, Ed. Univers, 1982.

J. F. LYOTARD, *Condiția postmodernă*, trad. de C. Mihali, București, Editura Babel, 1993.

Adrian MARINO, *Hermeneutica ideii de literatură*, Cluj-Napoca, Dacia, 1987.

Adrian MARINO, *Dicționar de idei literare*, București, Eminescu, 1973.

Charles MAURON, *De la metaforele obsedante la mitul personal*. Traducere din limba franceză de Ioana Bot. Aparat critic, bibliografie și note pentru ediția românească de Ioana Bot și Raluca Lupu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.

Rudolf OTTO, *Sacrul. Despre elemental irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*, în românește de Ioan Milea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1996.

Oswald SPENGLER, *Declinul Occidentului. Schiță de morfologie a istoriei. Prima parte: Formă și realitate*. Traducerea: Ioan Lascu. Postfață: Marin Beșteliu, Craiova, Ed. Beladi, 1996.

Gianni VATTIMO, *Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în cultura postmodernă*, traducere de Ștefania Milcu. Postfață de Marin Mincu, Constanța, Editura Pontica, 1993.

T. VIANU, *Introducere în teoria valorilor*, în *Opere*, vol. 8, București, Minerva, 1979.

- Pentru scriitorii români și pentru curente și atitudinile culturale românești se vor avea în vedere istoriile literare și dicționarele consacrate.

Prof. univ. dr. habil. MARIA-ANA TUPAN

I. Teme și metodologii curente în studiile literare.

Teorii critice ale epocii postbelice.

Interpretare comparată a unor studii literare din perioade diferite

Schimbare de paradigmă: transmodernitatea

Bibliografie:

- Călinescu, Matei. (2005). *Cele cinci fețe ale modernității*. Iași: Editura Polirom.
- Martínez Serrano, Leonor M. (2015). *The Power and Promise of 21st Literary Criticism*. *Odissea*, n° 16, ISSN 1578-3820, 2015, 179-195
<https://core.ac.uk/download/pdf/143457467.pdf>
- Nemoianu, Virgil. (2013). *Opere I. Structuralismul, Calmul valorilor .Opere II. Trilogia Romantismului București*: Editura Spandugino
- Onega, Susana. (2017). "Thinking English Literature and Criticism under the Transmodern Paradigm," *CounterText*, December 2017, vo. 3, No. 3 : pp. 362-376
- Remedi, Gustavo. (2019) "The Inevitability of Theory: The Process of Literary Theory and the Challenge of Transmodernity." *Lit. teor. hist. crit.* [online]. 2019, vol.21, n.2, pp.49-82. ISSN 0123-5931. <https://doi.org/10.15446/lthc.v21n2.78663>.
<http://www.scielo.org.co/pdf/lthc/v21n2/0123-5931-lthc-21-02-49.pdf>
- Siegel, Kristi. (2006). *Introduction to Modern Literary Theory. Literary Trends and Influences*.
<http://www.kristisiegel.com/theory.htm>
- Tupan, Maria-Ana. (2016). *The Kantian Legacy of Late Modernity*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing
- Wolfreys, Julian (Ed.) (2002). *Introducing Criticism at the 21st Century*. Edinburgh University Press. https://www.amazon.com/Introducing-Criticism-at-21st-Century/dp/074861575X#reader_074861575X

II. Teoria și practica literaturii.

În această arie tematică sunt cuprinse studii ale operelor literare (aparținând literaturilor britanică, română și americană) într-un cadru conceptualizat, teoretic; sunt acceptate toate școlile de teorie literară ale momentului, inclusiv abordările interdisciplinare. Acestea din urmă privesc negocierile discursive transdisciplinare care oferă posibilități de înțelegere a rețelelor discursive și a interrelațiilor epistemologice ce caracterizează o fază culturală (Renaștere, iluminism, modernism etc.), inclusiv perioada postbelică și începutul noului mileniu.

Bibliografie:

- Nicolescu, Basarab. (2007). *Transdisciplinaritatea - Manifest*, Polirom, Colecția Plural, Iași, 1999, Traducere în limba română de Horia Mihail Vasilescu. Ediția a doua : Junimea, Iași, 2007.
- Fam, Dena; Neuhauser, Linda; Gibbs, Paul (Eds). (2018). *Transdisciplinary Theory, Practice and Education*. Cham, Switzerland: Springer
- Decker, James M.& Womack, Kenneth (Eds.). *Interdisciplinary Literary Studies. A Journal of Criticism and Theory*. Penn State University Press. Quarterly Publication. ISSN 1524-8429; E-ISSN 2161-427X http://www.psupress.org/Journals/jnls_ILS.html
- Tupan, Maria-Ana. 2013. *Relativism-Relativity. An Interdisciplinary Perspective on a Modern Concept*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
<https://www.amazon.com/Relativism-Relativity-Interdisciplinary-Perspective-ModernConcept/dp/1443847445>
- Tupan, Maria-Ana. 2015. "The Fourth Paradigm of Interdisciplinarity and Integrated Teaching". *The International Journal of Learner Diversity and Identities* Volume 22, Issue 4, pp.29-41. <http://maria-anatupantupan.cgpublisher.com/product/pub.261/prod.93>

III. Texte și contexte

Literatura este abordată prin inserția într-un context: Literatura și Noua Filologie (estetica semiotică). • Literatura și Istoria (Relația dintre textul literar și ale discursuri ale timpului) • Opera

literară în contextul celorlalte opere ale autorului, în contextul negocierilor cu alte texte (intertextualitate), al dialogului cu un text precedent (metafabulație), al istoriei unui curent sau gen literar.

Bibliografie:

- Braga, Mircea (coordinator). (2007). *Ideologia Junimii*. București: Editura Academiei Române
- Diamond, C. (2010), *Henry James, moral philosophers, moralism*, in G. Hagberg, W. Jost (eds), *A Companion to the Philosophy of Literature*, New Jersey, Wiley-Blackwell.
DOI : [10.1353/hjr.1997.0028](https://doi.org/10.1353/hjr.1997.0028)
- Jaima, Amir R. (2019). *Literature Is Philosophy: On the Literary Methodological Considerations That Would Improve the Practice and Culture of Philosophy*. *The Pluralist* 1 January 2019; 14 (2): 13–29. doi: <https://doi.org/10.5406/pluralist.14.2.0013>
- Riegel, Léon. (1978). *Guerre et Littérature le bouleversement des consciences dans la littérature romanesque inspirée par la Grande Guerre : littératures française, anglo-saxonne et allemande, 1910-1930*. Paris: Klincksieck

IV. Literatura din perspectivă comparată

Literaturile evoluează în concert, nu în izolare unele de altele, consideră Homi Bhabha, un filosof al culturii postcoloniale, drept care studiul literaturilor naționale din universități ar trebui, în opinia sa, să fie revizuit ca studiu comparativ. Relațiile dintre opera literare sunt semnificative în măsura în care ele sunt expresia emulației, modelării deliberate, influențelor ce țin nu numai de contacte directe ci de istoricitatea culturii și de mișcarea ideilor.

Bibliografie:

- Balotă, Nicolae. (2007) *De la Homer la Joyce, eseuri*, București: Ideea Europeană
- Boehmer, Elleke. (2018). *Postcolonial Poetics: 21st-Century Critical Readings*. Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Damrosch, David. (2003). *What Is World Literature?* Princeton University Press
- Bhabha, Homi. (1994). *The Location of Culture*. London and New York: Routledge

Prof. univ. dr. habil. FELIX NARCIS NICOLAU

1. Avangarda istorică și Promoția 2000: recuperări și continuități tematice și stilistice.

- Cernat, Paul. *Avangarda literară și complexul periferiei*, București, Editura Cartea Românească, 2007.
- Crohmălniceanu, Ov. S., Ion Pop. „Avangardismul poetic românesc”, în „România literară”,II, 1969, nr.28 (40).
- Manolescu, Nicolae. *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
- Mihăilescu, Dan C. *Literatura română în postceaușism. II. Proza. Prezentul ca dezumanizare*, Editura Polirom, Iași, 2006.
- Mincu, Marin. *Avangarda literară românească [De la Urmuz la Paul Celan]*. Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Constanța, Editura Pontica, 2006.
- Pană, Sașa. *Antologia literaturii române de avangardă și câteva desene din epocă*. București, Editura pentru Literatură, 1969.

2. Swiftian satire of the liberal Establishment in John Kennedy Toole's *A Confederacy of Dunces*.

Fletcher, Joel L. *Ken and Thelma: The Story of A Confederacy of Dunces*. Gretna, La.: Pelican Publishing Company, Inc., 2005.

Nevils, René Pol, and Hardy, Deborah George. *Ignatius Rising: The Life of John Kennedy Toole*. Baton Rouge: Louisiana State University Press, 2001

Connery, Brian; Combe, Kirk, eds. *Theorizing Satire: Essays in Literary Criticism*. New York: St. Martin's Press, 1995.

3. Amprenta ideologică în procesul de traducere din limba engleză în limba română în perioada comunistă. Exemplificări culturale.

Bantaş A., Croitoru E. *Didactica Traducerii*. Bucureşti: Teora, 1998, 144 p.

Bălăcescu I. *Traductologie: cognitivism și creativitate*. Analele Universității din Craiova, Științe Filologice, Lingvistica, nr.1-2 / 2002, 88 – 99

Bălțatu L. *Traducerile din proza universală : opinii și realizări*. Analele Științifice ale USM, Chișinău, 2004, 468 – 470 p. 5.

Bell, Roger T. *Teoria și practica traducerii*, Polirom, 2001.

Gorlée, Di. L. *On Translating Signs*, Rodopi, 2004.

Hatim, B. *Communication across Cultures. Translation Theory and Contrastive Text Linguistics*, University of Exeter Press. 1997/2000.

Hatim, B. *Teaching and Researching Translation*, Harlow: Longman, 2001.

Hatim, B. & J. Munday. *Translation. An Advanced Resource Book*, London: Routledge. 2004.

Prof. univ. dr. habil. TEODORA POPESCU

I. English-Romanian (French) terminology (business, legal, political)

- The terminology of business contracts in English and Romanian
- The terminology of EU employment legislation
- The terminology of EU environmental legislation
- The role of translators as terminologists

II. Translation studies

- Translation strategies. Cases studies of Romanian language and culture specificities
- The translator as cultural mediator – Romanian case studies
- Translation of Romanian proverbs into English

III. Corpus linguistics

- A corpus-based analysis of phraseology and collocation in various journalese sub-genres (editorials; leading articles; book/ performance/ film reviews; obituaries; columns, chronicles, etc.)
- Corpus-based analysis of media representations of the 2008 credit bubble
- Corpus-based analysis of the language of research. PhD theses vs research articles in ELT / ESP

IV. ESP (English for Specific Purposes)

- Cultural aspects of ESP
- Designing ESP curricula for Romania's globalised workplaces
- Designing ESP materials for vocational schools
- Addressing the grammar needs of Romanian ESP learners
- Assessing learners' motivation in university ESP courses
- Learning strategies for ESP vocabulary acquisition

V. The mental lexicon

- Adjustment of the mental lexicon according to language functions
- Idiom processing in English and Romanian by Romanian learners of English

VI. Figurative language (general and contrastive studies)

- Analysis of figurative language in various genres (fiction, science fiction, science, business letters, journalese, etc.)
- Developing Romanian students' figurative lexicon in English

VII. Discourse analysis, computer-mediated communication

- Gender talk in political speeches
- Media representations of Romanian political actors facing prosecution

Bibliografie:

- Baker, M. (1992) *In Other Words. A Coursebook on Translation*. London: Routledge.
- Biber, D., Conrad, S. and Reppen, R. (2000) *Corpus Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cook, G. (2001). *Discourse of Advertising*. New York, NY: Routledge.
- Dunning, J. H. (2003). *Making globalization good: The moral challenges of global capitalism*. Oxford: Oxford University Press.
- Fairclough, N. (1989). *Language and power* (1st ed.). New York, NY: Longman.
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and social change*. Cambridge, UK: Polity Press
- Fairclough, N. (1995). *Media discourse*. London, UK: Longman.
- Fairclough, N. (2001). *Language and power* (2nd ed.). New York, NY: Longman.
- Fairclough, N. (2003). *Analyzing Discourse: Textual Analysis for Social Research* London: Routledge.
- Geertz, C. (1973). *The interpretation of cultures: Selected essays*. New York: Basic Books.
- Hatim, B and Munday, J. (2004/2010) *Translation: An Advanced Resource Book*. London: Routledge.
- Kachru, B. B., & Kahane, H. (1995). *Cultures, ideologies, and the dictionary: studies in honor of Ladislav Zgusta*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Kahn, R., & Keller, D. (2004). New Media and Internet Activism: From the "Battle of Seattle" to Blogging. *New Media and Society*, 6(1), 87-95.
- Katan, D. (1999). *Translating cultures: an introduction for translators*. Manchester: St Jerome.
- Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Z. (2010). *Metaphor: a practical introduction*. New York, Oxford: Oxford University Press.
- Kroeber, A. L., & Kluckhohn, C. (1952). *Culture: a critical review of concepts and definitions*. Cambridge, Mass.: Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology, Harvard University.
- Lakoff, G. (1993). The contemporary theory of metaphor. In A. Ortony (Ed.), *Metaphor and Thought* (pp. 202-251). Cambridge : Cambridge University Press .
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. Chicago: Chicago University Press.
- Lakoff, G., & Turner, M. (1989). *More than cool reason: a field guide to poetic metaphor*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lewis, M. (1993). *The Lexical Approach: The State of ELT and a Way Forward*. Hove: Language Teaching Publications.
- Libben, G., & Jarema, G. (2002). Mental lexicon research in the new millennium. *Brain and Language*, 81, 1-10.
- Libben, M., Goral, M., & Libben, G. (2017). The dynamic lexicon: Complex words in bilingual minds. In M. Libben, M. Goral, & G. Libben (Eds.), *Bilingualism. A framework for understanding the mental lexicon* (pp. 1-6). Amsterdam: John Benjamins.

- Liontas, J. I. (2018). Proverbs and Idioms in Raising Cultural Awareness. In J. I. Liontas (Ed.), *The TESOL Encyclopedia of English Language Teaching* (Vol. 6). John Wiley & Sons, Inc. Retrieved April 1, 2018, from <https://doi.org/10.1002/9781118784235.eelt0294>
- Littlemore, J., & Low, G. (2006). Metaphoric competence and communicative language ability. *Applied Linguistics*, 27(2), 268-294.
- Munday, J. (2000/2009) *Introducing Translation Studies*. London and New York: Routledge.
- Newmark, P. (1981) *Approaches to Translation*. Oxford and New York: Pergamon Press.
- Nida, E. A. (1993) *Language, Culture and Translation*. Shanghai: Shanghai Foreign Education Press.
- Palmer, G. B. (1996). *Toward a Theory of Cultural Linguistics*. Austin, TX: University of Texas Press.
- Popescu, T. (2017). Dicționar terminologic de afaceri englez-român. English-Romanian dictionary of business terminology (388 pp.). Argonaut: Cluj-Napoca ISBN 978-973-109-706-0. / Mega: Cluj-Napoca, ISBN 978-973-543-859-0
- Popescu, T., Toma, M. (2009). *Dictionary of Business Collocations: With Romanian translation and practice section*, (388 pp.). Aeternitas: Alba Iulia ISBN 978-973-1890-54-8. (3 ediții)
- Sharifian, F. (2015). Cultural linguistics. In F. Sharifian (Ed.), *The Routledge Handbook of Language and Culture* (pp. 473-492). London and New York: Routledge.
- Sharifian, F. (2015). Language and culture. An overview. In F. Sharifian (Ed.), *The Routledge Handbook of Language and Culture* (pp. 3-17). New York: Routledge.
- Sinclair, J. (1991). *Corpus, Concordance, Collocation*. Oxford: Oxford University Press.
- Snell-Hornby, M. (1988) *Translation Studies: An Integrated Approach*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.
- Sofer, M. (1996). *The translator's handbook*. Rockville: Schreiber.
- Toma, M., T. Popescu, D. Feurdean, T. Tocalachis, E. Nawrotzky-Török (2009). *Mic dicționar englez-german-francez-italian-spaniol-român de termeni economici, juridici și politici*, Casa Cărții de Știință: Cluj-Napoca, (300 pp.) ISBN 978-973-133-627-5.
- Toury, G. (1995) *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.
- Wierzbicka, A. (1992). *Semantics, culture, and cognition : universal human concepts in culture-specific configurations*. Oxford: Oxford University Press.
- Wierzbicka, A. (1997). *Understanding Cultures through Their Key Words English, Russian, Polish, German, and Japanese*. Oxford: Oxford University Press.

Bibliografie pentru metodologia cercetării:

- Dörnyei, Z. (2007) *Research Methods in Applied Linguistics*. Oxford University Press.
- Litosseliti, L. (Ed.) (2010). *Research methods in linguistics*. London: Continuum.
- Nunan, D. (1992) *Research Method in Language Learning*. Cambridge University Press.
- Rasinger, S.M. (2013). *Quantitative Research in Linguistics. An Introduction*. London: Bloomsbury Academic.
- [Salkind, N.J. \(2012\). *Exploring Research*. Boston: Pearson.](#)
- Williams, J., & Chesterman, A. (2002) *The Map: A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies*. Manchester: St. Jerome Publishing.

Conf. univ. dr. habil. PAUL NANU

1. INTERFERENȚE ÎNTRE CULTURA ROMÂNĂ ȘI ALTE CULTURI (scandinave, francofone, asiatice). Traduceri, relații culturale și diplomatice. Imaginea României în străinătate; repere, stereotipuri, *branding*. Literatura (jurnalul) de călătorie. Limba română ca limbă străină (RLS; vorbitori, diaspora, spații lingvistice, metode, studii de caz).

Bibliografie:

Virgil Căndea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate. Finlanda, Franța, Georgia, Germania, Grecia*. Editura Biblioteca Bucureștilor, 2011.

Romanian Literature as World Literature. Edited by Mircea Martin, Christian Moraru and Andrei Terian, Bloomsbury, 2017.

Silviu Miloiu, Oana Lăculiceanu; Elena Dragomir, *O concepție românească a nordului. Sec. XIX-XX*, vol. 1, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2009.

Mircea Popa, *De la Nord spre Sud*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2015.

Mircea Anghelescu: *Lâna de aur. Călătorii și călătoriile în literatura română*. Cartea românească, 2015.

Elena Platon, *A trece pragul unei limbi – implicații de natură antropologică*, în *Romania Orientale*, nr. XXIII. Număr editat de Nicoleta Neșu, Bagato Libri, 2010, p. 210-217.

2. STUDII ROMÂNEȘTI (Studii interdisciplinare din perspectivă internațională asupra aspectelor și fenomenelor de cultură și civilizație românească, observabile direct în România sau prin relația cu alte spații).

Bibliografie:

Francesco Zavatti, *Writing History in a Propaganda Institute. Political Power and Network Dynamics in Communist Romania*, Elanders, Stockholm, 2016.

Sean Cotter, *Literary Translation and the Idea of a Minor Romania*, University of Rochester Press, 2014.

Lavinia Stan; Lucian Turcescu, *Justice, Memory and Redress in Romania. New Insights*. Cambridge Scholars Publishing, 2017.

3. STUDIUL INTERDISCIPLINAR ASUPRA CORPULUI (literatură, film, societate, inteligență artificială). Corpul în perspectivă și prospectivă. *Scenario thinking*.

Bibliografie:

The Cambridge Companion to the Body in Literature. David Hillman; Ulrika Maude (Eds.), University of Cambridge Press, 2015.

Desmond Morris, *Maimuța goală*, Editura Art, 2009 (*The Naked Ape*, Vintage Books, London, 2004).

Jim Dator, "Loose Connections: A Vision of a Transformational Society" in Eleonora Masini (ed.), *Visions of Desirable Societies*, Pergamon Press. 1983.

David Levy, *Love & Sex with Robots. The Evolution of Human-Robot Relationships*, Harper Collins, 2007.

Admiterea la doctorat Domeniul Istorie

Tematica și bibliografia pentru concursul de admitere sesiunea iulie 2023

Prof. univ. dr. Mihai Gligor

Tematica

1. Cronologia absolută a neoliticului și eneoliticului din Transilvania.
2. Practici funerare preistorice pe teritoriul României. Contribuțiile arheotanatologiei.
3. Arhitectura neoliticului și eneoliticului Transilvaniei.
4. Cultura materială a civilizațiilor neolitice și eneolitice din spațiul carpato-dunărean.
5. Analize arheometrice și arheologie experimentală.

Bibliografia

- Archaeoethnology: An Interdisciplinary Approach on Death from Prehistory to the Middle Ages. Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, ed. Mihai Gligor, 18/II, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2014.
- Archaeotechnology: studying technology from prehistory to the Middle Ages*, ed. S. Vitezović și D. Antonović, Belgrad, 2014.
- Arnold, D.E., „Ceramic Theory and Cultural Process after 25 Years”, în *Ethnoarchaeology*, 3/1, 2011, p. 63-98.
- Bailey, D., „The figurines of Old Europe”, în *The Lost World of Old Europe: The Danube Valley 5000-3500 BC*, ed. D. Anthony, Princeton, Princeton University Press, 2009, p. 112-127.
- Bioarchaeology. The Contextual Analysis of Human Remains*, ed. J. Buikstra și L. Beck, San Diego, Elsevier, 2006.
- Balteș, G., Gligor, M., Dulamă, I., Rădulescu, C., Teodorescu, S., Știrbescu, R., Bucurică, A. and Stănescu, S., „Archaeometric Analyses of Transylvanian Metal Artefacts. Case Study: The Scythian Necropolis of Sâncrai (Alba County)”, în *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, 25(1), 2021, p. 37-56
- Bintintan, A., Gligor, M., Radulescu, C., Dulama, I. D., Olteanu, R. L., Teodorescu, S., Stirbescu, R. M., Bucurica, I. A., „Multielemental and Chemical Characterization of Eneolithic Petresti Painted Pottery from the Alba Iulia-Lumea Noua Archaeological Site, Romania”, în *Analytical Letters*, 52(15), 2019, p. 2348-2364
- Bogaard, A., Outram, A.K., „Palaeodiet and beyond: stable isotopes in Bioarchaeology”, în *World Archaeology*, 43/3, 2013, p. 333-337.
- Bouletst, B., Zeeb-Lanz, A., Jeunesse, Ch., Haack, F., Arbogast, R.M. și Denaire, A., „Mass cannibalism in the Linear Pottery Culture at Herxheim (Palatinate, Germany)”, în *Antiquity*, 83 (322), 2009, p. 968-982.
- Chapman, J., *Tensions at funerals. Mortuary archaeology in later Hungarian prehistory*, Budapesta, Archaeolingua, 2000.
- Drașovean, Fl., „Despre cronologia relativă și absolută a neoliticului și eneoliticului timpuriu din răsăritul Bazinului Carpatic. O abordare Bayesiană”, în *Analele Banatului*, XXII, 2014, p. 33-67.
- Drașovean, Fl., Schier, W. (eds.), *Uivar-Gomilă. A prehistoric tell settlement in the Romanian Banat. Site, architecture, stratigraphy and dating* (Vol. I.), Verlag Marie Leidorf GmbH, Rahden/Westf., 2020.
- Duday, H., *The Archaeology of the Dead. Lectures in Archaeoethnology*, Oxford, Oxbow Books, 2009.
- Glascok, M. D., Barker, A. W., Băcucț Crișan, S., Drașovean, F., Gligor, M., Negrei, D., „Sourcing Obsidian Artifacts from Archaeological Sites in Central and Western Romania by X-ray Fluorescence”, în *Analele Banatului*, SN, XXIV, 2016, p. 75-86

- Gligor, M., Băcucț Crișan, S., „Inhumation versus cremation in Transylvanian Neolithic and Eneolithic”, în *Studia Antiqua et Archaeologica*, XX, 2014, p. 37-67.
- Gligor, M., Soficaru, A., Fetcu, A., „Cranial fractures in 2005 Early Eneolithic multiple burial from Alba Iulia-Lumea Nouă (Romania)”, *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, 22/I, 2018, p. 27-96.
- Gligor, M., „Ceramica pictată Foeni din situl arheologic Alba Iulia-Lumea Nouă: de la studiul tipologico-stilistic la investigațiile arheometrice, în *Terra Sebus*, 12, 2020, p. 9-53.
- Guilaine, J., Zammit, J., *The Origins of War. Violence in Prehistory*, Oxford, Blackwell Publishing, 2005.
- Hansen, S., *Bilder vom Menschen der Steinzeit. Untersuchungen zur anthropomorphen Plastik der Jungsteinzeit und Kupferzeit in Südosteuropa*, Teil I-II, Mainz, Verlag Philipp von Zabern, 2007.
- Jeffra, C.D., „Experimental approaches to archaeological ceramics: unifying disparate methodologies with the chaîne opératoire”, în *Archaeological and Anthropological Science*, 7/1, 2015, p. 141-149.
- Jeunesse, Ch., *Pratiques funéraires au néolithique ancien. Sépultures et nécropoles danubiennes (5500–4900 av. J.-C.)*, Paris, Errance, 1997.
- Lazarovici, C.M., Lazarovici, Gheorghe, *Arhitectura neoliticului și epocii cuprului din România. (I) Neoliticul*, Iași, Ed. Trinitas, 2006.
- Lazarovici, C.M., Lazarovici, Gheorghe, *Arhitectura neoliticului și epocii cuprului din România. (II) Epoca cuprului*, Iași, Trinitas, 2007.
- Lazarovici, Gh., Lazarovici, C.M., Merlini, M., *Tărtăria and the sacret tablets*, Cluj-Napoca, Mega, 2011.
- Lichter, C., *Untersuchungen zu den Bestattungssitten des Südosteuropäischen Neolithikums und Chalkolithikums*, Heidelberg, 2001.
- Maniatis, Y., „The Emergence of ceramic technology and its evolution as revealed with the use of scientific techniques”, în *From Mine to Microscope: Advances in the Study of Ancient Technology*, ed. A.J. Shortland, I.C. Freestone, T. Rehren, Oxford, Oxbow Books, 2009, p. 1-18.
- Mathieu, J.R., *Introduction – Experimental Archaeology: Replicating Past Objects, Behaviors and Processes*, în *Experimental Archaeology: Replicating Past Objects, Behaviors and Processes*, ed. J.R. Mathieu, Oxford, Archaeopress, BAR International Series 1035, 2002, p. 1-12.
- Mays, S., *The Archaeology of Human Bones*, ed. a II-a, Londra, Routledge, 2010.
- Mărgărit, M., Gligor, M., Radu, V., Bințișan, A., „About fragmentation, recycling and imitation in Prehistory: adornments made of marine valves in the settlement of Alba Iulia – Lumea Nouă (Romania)”, în *Beauty and the eye of the beholder. Personal adornments across the millennia*, eds. M. Mărgărit, A. Boroneanț, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2020, p. 299-321.
- Parker Pearson, M., *The archaeology of death and burial*, Gloucestershire, The History Press, 1999.
- Advances in Human Palaeopathology*, ed. R. Pinhasi și S. Mays, West Sussex, John Wiley and Sons, 2008.
- Raczky, P., Siklósi, Z., „Reconsideration of the Copper Age chronology of the eastern Carpathian Basin: a Bayesian approach”, în *Antiquity*, 87, 2013, p. 555-573.
- Outram, A.K., *Introduction to Experimental Archaeology*, în *World Archaeology*, 40/1, 2008, p. 1-6.
- Tencariu, F.A., *Instalații de arderea ceramicii în civilizațiile pre- și protoistorice de pe teritoriul României*, Iași, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2015.
- The Catalogue of the Neolithic and Eneolithic Funerary Findings from Romania*, ed. C. Lazăr, Târgoviște, Ed. Cetatea de Scaun, 2012.
- White, T.D., Black, M.T., Folkens, P.A., *Human Osteology*, ed. a III-a, Elsevier Academic Press, 2012.

Conf. univ. dr. Cristian-Ioan Popa

Tematica

1. Arheologia habitatului. Studiu de caz.
2. Arheologia peisajului. Abordări teoretice și studii de caz.
3. Strategii de subzistență la comunitățile preistorice.
4. Cultură materială și spirituală la comunitățile preistorice și protoistorice.

Bibliografia

Anschuetz, Kurt F., Wilshusen, Richard H., Scheick, Cherie L., „An Archaeology of Landscapes: Perspectives and Directions”, în *Journal of Archaeological Research*, vol. 9, nr. 2, 2001, p. 157-197.

Archaeological Theory Today, ed. Ian Hodder, Oxford, Malden, 2004.

Arnold, Elizabeth R., Greenfield, Haskel J., *The Origins of Transhumant Pastoralism in Temperate South Eastern Europe: A Zooarchaeological Perspective from the Central Balkans*, BAR, International Series, 1538, Oxford, 2006.

Aston, Michael, *Interpreting the Landscape. Landscape Archaeology and Local History*, Londra, New-York, 2002.

Geographical Information Systems and Landscape Archaeology. Mediterranean Landscape Archaeology 3, ed. M. Gillings, D. Mattingly, și J. van Dalen, Oxbow Books, Oxford, 2000.

GIS and Archaeological Site Location Modeling, ed. Mark W. Mehrer, și Konnie L. Wescott, Taylor & Francis, 2006.

Gogâltan Florin, *Nevoia de teorie?*, în *Centru și periferie*, ed. Gaiu Corneliu și H. Bodale, Cluj-Napoca, 2004, p. 7-16.

Greenfield, Haskel J., *A reconsideration of the Secondary Products Revolution in south-eastern Europe: on the origins and use of domestic animals for milk, wool, and traction in the central Balkans*, în *The zooarchaeology of fats, oils, milk and dairying. Conference on the International Council of Archaeozoology (9th: 2002: Durham, UK)*, ed. J. Mulville, A. K. Outram, Oxford, Oxbow Books, 2005, p. 14-31.

Greenfield, Haskel J., „The Secondary Products Revolution: the past, the present and the future”, în *World Archaeology*, 42, 1, 2010, p. 29-54.

Landscapes in Flux. Central and Eastern Europe. Colloquia Pontica, 3, ed. John Chapman și Pavel Dolukhanov Oxford, Oxbow Books, 1997.

Organizing Bronze Age Societies: the Mediterranean, Central Europe, and Scandinavia compared, ed. Timothy Earle și Kristian Kristiansen, Cambridge, 2010.

Sherratt, Andrew, *Plough and pastoralism: aspects of the secondary products revolution*, în *Pattern of the past. Studies in honour of David Clarke*, ed. I. Hodder, G. Isaac, N. Hammond, Cambridge, 1981, p. 261-305.

Sherratt, Andrew, „The Secondary Exploitation of Animals in the Old World”, în *World Archaeology*, 15, 1, 1983, p. 90-104.

Space, Time, and Archaeological Landscapes. Interdisciplinary Contributions to Archaeology, ed. Jacqueline Rossignol, Lu Ann Wandsnider, New York, Londra, 1992.

Vita-Finzi, Claudio, Higgs, Erig, „Prehistoric economy in the Mount Carmel area of Palestine: site catchment analysis”, în *Proceedings PS*, 36, 1970, p. 1-37.

C. S. I dr. Soficaru Andrei Dorian

Tematica

1. Practici funerare ale populațiilor de pe teritoriul României în sec. I-XIX p. Chr.
2. Starea de sănătate în perioada migrațiilor și cea medievală – studii de bioarheologie
3. Bioarheologie și comportament funerar: construcția identității

Bibliografia

S. C. Agarwal, B. A. Glencros, *Social bioarchaeology*, Wiley-Blackwell, 2012.

B. Arnold, *Life after life: bioarchaeology and post-mortem agency*, Cambridge Archaeological Journal, 24, 3, p. 523-529.

- J. E. Buikstra, L. A. Beck, *Bioarchaeology. The contextual analysis of human remains*, Elsevier, 2006.
- F. Curta, *The Making of the Slavs. History and Archaeology of the Lower Danube Region, c. 500-700*, Cambridge University Press, 2001.
- F. Curta & D. Zupka (ed.), *East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450-1450*, Brill, 2015.
- M. Díaz-Andreu, S. Lucy, S. Babić, D. N. Edwards, *The Archaeology of Identity. Approaches to gender, age, status, ethnicity and religion*, Routledge, 2005.
- P. A. Harland, *Dynamics of identity in the world of early Christians*, T & T Clark, New York-London, 2009.
- A. Ioniță, *Spațiul dintre Carpații Meridionali și Dunărea Inferioară în secolele XI-XIII*, București, Ed. Academiei, 2005.
- S. Jones, *The archaeology of ethnicity – Constructing identities in the past and present*, Routledge, 1997.
- K. J. Knudson & C. Stojanowski, *Bioarchaeology and identity in the Americas*, University Press of Florida, 2010.
- D. Marcu Istrate, M. Constantinescu, A. Soficaru, *The medieval cemetery from Sibiu-Piața Huet/Hermannstadt. Archaeology, Anthropology, History*, Tübinger Forschungen zur historischen Archäologie, Band 6, Verlag Dr. Faustus, 2015.
- D. L. Martin, R. P. Harrod, V. R. Pérez, *Bioarchaeology. An Integrated Approach to Working with Human Remains*, Springer, 2013.
- R. Miles (ed.), *Constructing identities in Late Antiquity*, Routledge, 1999.
- C. H. Opreanu, *Transilvania la sfârșitul antichității și în perioada migrațiilor*, Ed. Neemia Napocae, Cluj, 2005.
- L. Rădvan, *At Europe's Borders: Medieval Towns in the Romanian Principalities*, Brill, 2010.
- I. Sandwell, *Religious identity in Late Antiquity. Greeks, Jews, and Christians in Antioch*, Cambridge University Press, 2007.
- J. R. Sofaer, *The body as material culture. A theoretical osteoarcheology*, Cambridge University Press, 2006.
- A. D. Soficaru, *Un studiu de bioarheologie asupra necropolei romano-bizantine de la Callatis, Pontica*, 42, 2009, p. 561-583.
- A. D. Soficaru, *Populația provinciei Scythia în perioada romano-bizantină*, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2011.
- A. D. Soficaru, *Anthropological data about the funeral discoveries from Slava Rusă, Tulcea County, Romania*, Peuce, S.N. XII, 2014, p. 307-340.
- A. L. Stodder & A. M. Palkovich (eds.), *The bioarchaeology of individuals*, University Press of Florida, 2012.
- M. Zvelebil, A. W. Weber, *Human bioarchaeology: group identity and individual life histories – introduction*, Journal of Anthropological Archaeology, 32, 3, 2013, p. 275-279.
- T. Yarrow, In Context: Meaning, Materiality and Agency in the Process of Archaeological Recording,

CS I dr. Beatrice Ciută

Tematica

1. Introduction to Archaeobotany/ Introducere în arheobotanică
2. The emergence of agriculture in Near East and Europe/Apariția și evoluția agriculturii în zona Orientului Apropiat și în spațiul european
3. Garden Archaeology
4. History of food through times: prehistory, antiquity, medieval time and modern era/ Istoria hranei de-a lungul timpului: preistorie, antichitate, evul mediu și era modernă

Bibliografia

Adamson Weiss, Melita, *Food in medieval times*, London, 2004.

Albala, Ken, *Food in Early Modern Europe*, USA, 2003.

Aldrete, Gregory S., *Daily Life in the Roman City: Rome, Pompeii and Ostia*, Connecticut, 2004.

Apicius, *De re coquinaria*,

Athenaios, *Ospățul înțelepților*, București, 1978.

Aries, Philippe, Duby, Georges, *Istoria vieții private (vol I, II)* București 1993.

Bogucki, Peter, *The Spread of Early Farming in Europe*, in *American Scientist* Vol. 84, No. 3 1996, p. 242-253.

Cato, *De agricultura*.

Columela, *De re rustica*.

Carcopino Jerome., Rowell Henry T., Beard M., *Daily Life in Ancient Rome: The People and the City at the Height of the Empire*, New Haven, 2003.

Caroll, Maureen, *Early paradises. Ancient gardens in history and archaeology*, London 2003.

Ciută, Beatrice, *Arheobotanica. Ghid metodologic privind prelevarea procesarea și interpretarea macroresturilor vegetale provenite din săpăturile arheologice*, Alba Iulia, 2008.

Ciută, Beatrice, *Plant species within the diet of prehistoric communities from Transylvania*, Cluj Napoca, 2012.

Ciută, Beatrice, *Cultivarea plantelor în pre- și protoistoria bazinului intracarpatic din Romania*, Alba Iulia, 2009.

Ciută, Beatrice, *Considerații privind grădinile romane în anticul Apulum*, în *Sargetia* VII, 2016, p. 109-125.

Ciută, Beatrice et al., *De Gustibus: bucătăria romană și obiceiurile culinare în Apulum-ul antic*, Cluj Napoca, 2013.

Ciută, Beatrice, Anghel Călin (eds) *Gastronomia istorica între știință și reenactment. Despre obiceiurile culinare în Transilvania medievală*, Cluj Napoca, 2017

Ciută, Beatrice, Biro Hendre, Doina, *Rafinament culinar la curtea principilor ardeleni*, Cluj Napoca, 2019.

Farrar, Linda, *Ancient roman gardens*, UK, 2011.

Freedman, Paul, *Istoria gustului*, Romanian edition, 2008.

Gleason, Kathryn, Miller, F. Naomi (eds.) *The Archaeology of Garden and Field*, Philadelphia, 1994.

Henderson, John, *Columella's Living Hedge: The Roman Gardening Book*, în *JRS*, 92, 2002, p. 110-133.

Lawson, James, *The Roman Garden*, în *G&R*, 19, 57, 1950, p. 97-105.

Montanari, Masimo, *Medieval tastes: food, cooking and the table*, New York, 2012.

Miller F. Naomi, Gleason L. Kathryn, (eds) *The Archaeology of Garden and Field*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1994.

Pearsall, Deborah, *Paleoethnobotany: A Handbook of Procedures*, third edition, California, 2015

Plinius cel Bătrân, *Naturalis Historia. Enciclopedia cunoștințelor din antichitate*, București, 2003.

Renfrew, Jane, *Paleoethnobotany: The prehistoric food plants of the Near East and Europe*. London 1973.

Smith, Bruce, *The emergence of agriculture*, USA, 1995.

Smith, Alexia, *The Use of Multivariate Statistics within Archaeobotany Method and Theory in Paleoethnobotany* in John M. Marston, Jade d'alpoim Guedes, Christina Warinner (eds) 2014. Colorado, USA.

Zohary, Daniel, Hopf, Maria, Weis, Ehud, *Domestication of Plants in the Old World: The origin and spread of domesticated plants in Southwest Asia, Europe, and the Mediterranean Basin*, Oxford, 2012.

CS I dr. Alexander Rubel

Tematica

1. Imperiul Roman și Barbarii la nord de Dunere și est de Rhin (sec. I – III d. Hr.)
2. Antichitatea târzie și epoca migrațiilor în spațiu Carpato-Dunărean și cel Germanic (sec. IV-VI d. Hr.).
3. “Importurile” Romane în Barbaricum-ul de la est de Carpați

4. Istoria și civilizația grecilor în Grecia și în coloniile Pontice (sec. VII-I î. Hr.)

5. Sanctuarele, cultele și religiile antice : greci, romani, germanici.

Bibliografia

(Tematici 1-3)

Altheim, F. 1962–1965. *Geschichte der Hunnen*. Five volumes. Berlin: de Gruyter.

Anke, B. (ed.) 2007. *Attila und die Hunnen*. Begleitband zur Ausstellung im historischen Museum der Pfalz, Speyer, Stuttgart: Konrad Theiss Verlag.

Barnea, I. 2010. In D. Protase and A. Suceveanu (eds) *Istoria Românilor. Vol. II: Daco–Romani, Romanici, Alogeni*. Vol. 2: 529–538. București: Academia Română.

Bârzu, L. 2010. In D. Protase and A. Suceveanu (eds) *Istoria Românilor. Vol. II: Daco–Romani, Romanici, Alogeni*. Vol. 2: 693–707. București: Academia Română.

Băjenaru, C. 2010. *Minor fortifications in the Balkan–Danubian area from Diocletian to Justinian*. Cluj–Napoca: Mega.

Brather, S. 2004. *Ethnische Interpretationen in der frühgeschichtlichen Archäologie*. Geschichte, Grundlagen und Alternativen. Berlin, New York.

Brather, S., V. Spinei and A. Rubel (eds.) 2008. *Archaeology and identity*. Central and east Central

Brown, P. 1971. *The World of Late Antiquity: from Marcus Aurelius to Muhammad*. London: Thames & Hudson.

Dintchev, V. 2007. The Fortresses of Traze and Dacia in the Early Byzantine Period, in A. Poulter (ed.), *The Transition to Late Antiquity on the Danube and Beyond*: 479–546. Oxford: Oxford University Press.

Drinkwater, J.F. 2007. *The Alamanni and Rome 213 - 496 (Caracalla to Clovis)*. Oxford: Oxford University Press.

Egger, H. J. 1951, *Der römische Import im freien Germanien.*, Hamburg: Atlas Urgesch. 11951

Erdrich, M., 2001, Rom und die Barbaren : das Verhältnis zwischen dem Imperium Romanum und den germanischen Stämmen vor seiner Nordwestgrenze von der späten römischen Republik bis zum Gallischen Sonderreich, Mainz: Verlag Philipp von Zabern.

Heinrich–Tamáska, O. 2017a. Castra and towns in the hinterland of the Limes during Late Antiquity: Pannonia and the provinces along the lower Danube in comparison. *Acta Archaeologica Carpathica* 52: 205–240.

Isaac, B. 1990. *The Limits of Empire. The Roman Army in the East*. Oxford: Clarendon Press.

Le Bohec, Y. 2006. *L'armée romaine sous le Bas–Empire*. Paris: Picard (I used the German edition 2010. Das römische Heer in der späten Kaiserzeit. Stuttgart: Steiner).

Lungu, L. 2015. *Fortificații urbane în Scythia Minor*. Iași: Tipografia Moldova.

Luttwak, E. N. 1976. *The Grand Strategy of the Roman Empire. From the First Century A.D. to the Third*. Baltimore, London: Johns Hopkins University Press.

Madgearu, A. 2001. The End of Town-Life in Scythia Minor. *Oxford Journal of Archaeology* 20, 2: 207–217.

Madgearu, A. 2010. Barbarian Invasions in the Northern Scythia Minor During the 4th–5th Centuries. *Peuce N.S.* 8: 173–184

Matei–Popescu, F. 2010. *The Roman Army in Moesia Inferior*. Bucharest: Conphys Publishing House.

Millar, F. 1982. Emperors, Frontiers and Foreign Relations, 31. B. C. to A.D. 378. *Britannia* 13: 1–23.

Nachava, E. 2014. *Embassies – Negotiations – Gifts. Systems of East Roman Diplomacy in Late Antiquity*. Stuttgart: Steiner.

Poulter, A. and M. Gschind 2018. An Imperial Policy of ‘Defence in Depth’: A Reality or a Mirage?, in S. Matešić and S. Sommer (eds) *Limes XXIII. Proceedings of the 23rd International Limes Congress in Ingolstadt 2015. Akten des 23. Internationalen Limeskongresses in Ingolstadt 2015. Beiträge zum Welterbe Limes. Sonderband 4*: 407–410. Mainz: Nünnerich Asmus Verlag.

Rizos, E. 2013. Centres of the Late Roman Military Supply Network in the Balkans: a Survey of horrea. *Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums* 60: 659–696.

- Rizos, E. 2017. New Cities and New Urban Ideals, A D 250–350, in E. Rizos (ed.), *New Cities in Late Antiquity. Documents and Archaeology. Bibliothèque de l'Antiquité Tardive* 35: 19–38. Turnhout: Brepols.
- Rüpke, J., 2001: *Die Religion der Römer*. C.H. Beck, München.
- Rubel, A. 2008. Eine Besitzermarke aus Moesia Inferior und die römische Militärpräsenz in Ibida (Slava Rusă). *Archäologischer Anzeiger* 2: 1–8.
- Rubel, A. 2011: Romanizarea. Impunere și adeziune în Imperiul roman, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Rubel, A. 2015. Akkulturation und Integration in der römischen Dobrușcha. Das Fallbeispiel der römischen Siedlung Ibida (Slava Rusă) in Rumänien, in S. Roselaar (ed.) *Processes of Cultural Change and Integration in the Roman World*: 175–190. Leiden: Brill.
- Rubel, A. 2019: *Römischer Einfluss in Barbaricum zwischen Diplomatie, Klientelpolitik und Defensivstrategie: neue Methoden des Machtmanagements in der Spätantike*, in: L. Mihailescu-Bîrliba (ed.), *Limes, Economy and Society in the Lower Danubian Roman Provinces*, Leiden: Peters, 2019, 193-218
- Rubel, A. 2020: *The Town of (L)Ibida / Slava Rusă (Scythia Minor) in the context of a new Defence Strategy of the Empire in Late Antiquity*, in: A. Rubel with H.-U. Voß (eds.), *Experiencing the Frontier and the Frontier of Experience. Barbarian perspectives and Roman strategies to encounter new threats*, Oxford: Archaeopress 2020
- Scorpan, C. 1980. *Limes Scythiae. Topographical and Stratigraphical Research on the Late Roman Fortifications on the Lower Danube*, Oxford: BAR (International Series 88).
- Voß, H.-U. 2017. Die Beziehungsgeflechte germanischer Eliten vor und nach den Markomannenkriegen. *Slovenská Archaeológia* 65: 321–342.
- Ward-Perkins, B. 2005. *The Fall of Rome and the End of Civilization*. Oxford: Oxford University Press.
- Wigg-Wolf, D. and H.-U. Voß 2017. Romans and Roman finds in the Central European Barbaricum: A New View on Romano-Germanic Relations?, in S.G. Sánchez and A. Guglielmi (eds.) *Romans and barbarians beyond the frontiers: Archaeology, ideology and identities in the north*: 105–124. Oxford: Oxbow.
- Wolfram, H. 2009 (ed. a 5ea), *Die Goten. Von den Anfängen bis zur Mitte des sechsten Jahrhunderts*. München: Beck.
- Wolters, R. 1990-1991. Zum Waren- und Dienstleistungsaustausch zwischen dem römischen Reich und dem freien Germanien in der Zeit des Prinzipats. Eine Bestandsaufnahme *Münsteraner Beiträge zur antiken Handelsgeschichte* 9: 14–44 (part I), 10: 78–132 (part II).
- Woolf, G. 1998, *Becoming Roman*, Cambridge: CUP.

(Tematici 4-5):

- Boardman, J. 1981: *The Greeks Overseas*, Oxford: OUP.
- Boardman, J. 1996. *Griechische Plastik. Die klassische Zeit*. 4th. Mainz.
- Boardman, J. 1996. *Rotfigurige Vasen aus Athen. Die klassische Zeit*, 2nd edn. Mainz.
- Burkert, W. 1972. *Homo necans*. Berlin–New York.
- Cavanaugh, M. B. 1996. *Eleusis and Athens. Documents in finance, religion and politics in the fifth century B.C.* Atlanta.
- Coulson, W. D. E. (ed.) 1994. *The Archaeology of Athens and Attica under the Democracy*. Oxford.
- Dodds, E. R. 1951. *The Greeks and the Irrational*. Berkeley–Los Angeles.
- Dover, K. J. 1974. *Greek Popular Morality in the Time of Plato and Aristotle*. Oxford
- Festugière, A.-J. 1954. *Personal Religion among the Greeks*. Berkeley–Los Angeles.
- Garland, R. 1992. *Introducing new Gods. The Politics of Athenian Religion*. London.
- Hägg, R. (ed.) 1996. *The Role of Religion in the Early Greek Polis*. Stockholm
- Hansen, M. H. 1995. *Die Athenische Demokratie im Zeitalter des Demosthenes. Struktur, Prinzipien und Selbstverständnis*. Berlin.
- Hölscher, T. 1998. *Öffentliche Räume in frühen griechischen Städten*. Heidelberg.
- Hornblower, S. 1992. “The Religious Dimension of the Peloponnesian War, or, what Thucydides does not tell us”. *HSPH* 94: 169–97.

- Hurwit, J. M. 1999. *The Athenian Acropolis. History, Mythology, and Archaeology from the Neolithic Era to the Present*. Cambridge.
- Lloyd-Jones, H., 1983. *The Justice of Zeus*, 2nd edn. Berkeley–Los Angeles–London.
- Meiggs, R. 1972. *The Athenian Empire*. Oxford.
- Mikalson, J. D. 1983. *Athenian Popular Religion*. Chapel Hill–London.
- Nilsson
- Ober, J. 1989. *Mass and Elite in Democratic Athens. Rhetoric, Ideology, and the Power of the People*. Princeton.
- Ostwald, M. 1986. *From Popular Sovereignty to the Sovereignty of Law. Law, Society, and Politics in Fifth-Century Athens*. Berkeley–Los Angeles–London.
- Parker, R. 1996. *Athenian Religion. A History*. Oxford.
- Rudhardt, J. 1958. *Notions fondamentales de la pensée religieuse et actes constitutifs au culte dans la Grèce classique*. Geneva.
- Rubel, A. 2014 *Fear and Loathing in Ancient Athens. Religion and Politics during the Peloponnesian War*, Routledge: Oxford-Abingdon.
- Rubel, A. 2016, *Religion und Kult der Germanen*, Stuttgart Kohlhammer Verlag.
- Schuller, W. 1974. *Die Herrschaft der Athener im Ersten Attischen Seebund*. Berlin–New York.
- Sourvinou-Inwood, C. 1990. “What is Polis Religion?”. In *The Greek City from Homer to Alexander*, O. Murray & S. Price (ed.), 295–322. Oxford
- Starr, C. G. 1990. *The Birth of Athenian Democracy. The Assembly in the 5th Century B.C.* Oxford.
- Ste. Croix, G. E. M. de 1972. *The Origins of the Peloponnesian War*. London. Versnel, H. S. (ed.) 1981. *Faith and Worship. Aspects of Religious Mentality in the Ancient World*. Leiden.
- Wyche, R. E. 1978. *The Stones of Athens*. Princeton.

Conf. univ. dr. Daniel Dumitran

Tematica

1. Istoria Bisericii din Transilvania (sec. XVIII - prima jumătate a sec. XIX).
2. Evoluția raporturilor interconfesionale și problema toleranței religioase (sec. XVIII - prima jumătate a sec. XIX).
3. Transilvania în secolul al XVIII-lea. Teritoriu, economie și populație.
4. Istoria orașelor, de la începuturile modernității până în contemporaneitate.
5. Evreii în spațiul românesc – istorie și patrimoniu.

Bibliografia

- Dove va la storia economica? Metodi e prospettive. Secc. XIII-XVIII*. Atti de la „Quarantaduesima Settimana di Studi”, 18-22 aprile 2010, ed. Francesco Ammannati, Firenze, Firenze University Press, 2011.
- Bácskai, Vera, *Towns and Urban Society in Early Nineteenth-Century Hungary*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1989.
- Bérenger, Jean, *Tolérance ou paix de religion en Europe centrale (1415-1792)*, Paris, Honoré Champion, 2000.
- Bernath, Mathias, *Habsburgii și începuturile formării națiunii române*, traducere de Marionela Wolf, Cluj-Napoca, Dacia, 1994.
- Carmilly-Weinberger, Moshe, *Istoria evreilor din Transilvania (1623-1944)*, București, Editura Enciclopedică, 1994.
- Clark, Peter, ed., *Small Towns in Early Modern Europe*, Cambridge University Press, 2002.
- Dumitran, Daniel, *Un timp al reformelor. Biserica Greco-Catolică din Transilvania sub conducerea episcopului Ioan Bob (1782-1830)*, ed. a II-a, Cluj-Napoca, Argonaut, 2007.
- Dumitran, Daniel, „From the Balkans to the Habsburg Empire: The Social Integration of Non-Privileged Greek Merchants in the Small Towns of Transylvania and Hungary”, în Antonello Biagini, Giovanna Motta, ed., *Empires and Nations from the Eighteenth to the Twentieth Century*, vol. I, Cambridge Scholars Publishing, 2014, 15-23.

- Dumitran, Daniel, „Jewish Cemeteries of Romania: Alba Iulia Case Study”, în Daniel Dumitran, Marius Rotar, eds., *Places of Memory. Cemeteries and Funerary Practices throughout the Time*, Cluj-Napoca, Mega, 2015, 235-258.
- Dumitran, Daniel, „The Principality of Transylvania in the Descriptions of the Second Half of the 18th Century: On the “Country’s Redressing” by Count Leopold von Clary”, *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde* 41, 2018, 117-138.
- Foucault, Michel, *Securitate, teritoriu, populație. Cursuri ținute la Collège de France*, Cluj, Idea Design & Print, 2009.
- Heppner, Harald, Peter Urbanitsch, Renate Zedinger, Eds., *Social Change in the Habsburg Monarchy. Les transformations de la société dans la monarchie des Habsbourg: l’époque des Lumières*, Bochum, Verlag Dr. Dieter Winkler, 2011.
- Heppner, Harald, Eva Posch, ed., *Encounters in Europe’s Southeast. The Habsburg Empire and the Orthodox World in the Eighteenth and Nineteenth Centuries*, Bochum, Dr. Dieter Winkler Verlag, 2012.
- Kaplan, Benjamin J., *Divided by Faith. Religious Conflict and the Practice of Toleration in Early Modern Europe*, Cambridge, Massachusetts; London, England, Harvard University Press, 2007.
- Krajewska, Monika, *A Tribe of Stones. Jewish Cemeteries in Poland*, Warsaw, Polish Scientific Publishers Ltd, 1993.
- Miron, Greta-Monica, “... poruncește, scoale-te, du-te, propoveduește ...” *Biserica Greco-Catolică din Transilvania. Cler și enoriași (1697-1782)*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2004.
- Moașa Nazare, Ruxandra, *Sub semnul lui Hermes și al lui Pallas. Educație și societate la negustorii ortodocși din Brașov și Sibiu la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea*, București, Editura Academiei Române, 2010.
- Murgescu, Bogdan, *România și Europa. Acumularea decalajelor economice (1500-2010)*, Iași, Polirom, 2010.
- Niedermaier, Paul, *Geneza orașelor medievale în Transilvania*, București, Editura Academiei Române, 2016.
- Plongeron, Bernard, „L’Europe des Édits de tolerance”, în *Histoire du christianisme des origines à nos jours*. Tome X. *Les défis de la modernité (1750-1840)*, éd. Bernard Plongeron, Paris, Desclée, 1997, 191-203.
- Pop, Virgil, *Armenopolis oraș baroc*, ediția a doua, Cluj-Napoca, Accent, 2012.
- Sanie, Silviu, *Dănuire prin piatră. Monumentele cimitirului medieval evreiesc de la Siret*, București, Hasefer, 2000.
- Schaser, Angelika, *Reformele iosefine în Transilvania și urmările lor în viața socială. Importanța edictului de concivilitate pentru orașul Sibiu*, Sibiu, hora, 2000.
- Tsourka-Papastathi, Despina-Irini, *Compania comercială greacă din Sibiu, Transilvania, 1636-1848*, București, Omonia, 2016.
- Walzer, Tina, „Jüdische Friedhöfe in Österreich und den europäischen Länder,” în Claudia Theune, Tina Walzer, ed., *Jüdische Friedhöfe. Kultstätte, Erinnerungsort, Denkmal*, Wien, Köln, Weimar, Böhlau Verlag, 2011, 9-80.
- n C. Knappett, L. Malafouris (eds.), *Material Agency*, Springer 2008, p. 121-137.

Conf. univ. dr. Valer Moga

Tematica

1. „Astra” Matica Srpska, Matica Slovenska, studiu comparativ.
2. Societăți culturale cu un program axat pe educația adulților în România interbelică.
3. Manifestări ale solidarității sociale și naționale. Fundații administrate de Biserică sau de societățile culturale (sf. sec. XIX – sec. XX).
4. Analiza discursului politic al *intelligentsiei* românești din Transilvania (sf. sec. XIX–sec. XX).
5. Biserica Ortodoxă Română: istorie instituțională (sf. sec. XIX – sec. XX).
6. Biserica Greco-Catolică: istorie instituțională (sf. sec. XIX – sec. XX).

Bibliografia

- Anul 1918 în Transilvania și Europa Central-Estică. Contribuții Bibliografice și istoriografice*, ed. Valer Moga și Sorin Arhire, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2007.
- Asociaționism și naționalism cultural în secolele XIX-XX*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2011.
- Bolovan, Ioan, *Transilvania între Revoluția de la 1848 și Unirea din 1918. Contribuții demografice*, Cluj-Napoca, Fundația Culturală Română, Centrul de Studii Transilvane, 2000.
- Dictionnaire d'analyse du discours*, ed. Patrick Charaudeau și Dominique Maingueneau, Paris, Seuil.
- Dobrescu, Vasile, *Funcții și funcționalități în sistemul de credit românesc din Transilvania până la Primul Război Mondial*, Târgu Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2006.
- Istoria României prin concepte*, ed. Victor Neuman și Armin Heinen, Iași, Polirom, 2010.
- Koselleck, Reinhart, *Conceptele și istoriile lor*, București, Art, 2009, 485 p.
- Livezeanu, Irina. *Cultură și naționalism în România Mare 1918-1930*, București, Humanitas, 1998.
- Maior, Liviu, *Habsburgi și români. De la loialitatea dinastică la identitate națională*, București, Editura Enciclopedică, 2006, 284 p.
- Moga, Valer, „Astra” și societatea 1918-1930, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003.
- Nolte, Claire E. *The Sokol in the Czech Lands to 1914: Training for the Nation*. New York, Palgrave Macmillan, 2002.
- Popovici, Vlad, *Studies on the Romanian Political Elite from Transylvania and Hungary (1861-1918)*, Cluj-Napoca, Mega, 2012.
- Problema Transilvaniei în discursul politic de la sfârșitul Primului Război Mondial*, ed. Valer Moga și Sorin Arhire, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2009.
- Sigmirean, Cornel, *Istoria formării intelectualității românești din Transilvania și Banat în epoca modernă*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2000.
- Turda, Marius, *The Idea of National Superiority in Central Europe, 1880-1918*, Lewinston, Queenston, Lampeter Canada, The Edwin Mellen Press, 2005.
- Istoria Transilvaniei*, vol. III (de la 1711 la 1918), ed. Ioan-Aurel Pop et. al., Cluj-Napoca, Academia Română, 2016, 723 p., pl.

C Ș. I. dr. Marius Rotar

Tematica

1. Calinic I. Popp Șerboianu – teolog și militant social (1883-1941),
2. Dimensiunea antisemită în discursul asupra producției, distribuției și consumului de alcool în România
3. Faptul divers în presa transilvăneană între 1918 și 1948

Bibliografia

- Cuza, A.C., *Lupta în contra alcoolismului în România*, Iași, 1897.
- Cuza, A.C., *Monopolul alcoolului. Discursuri rostite în ședințele Adunării deputaților din 7 Martie și 22 Noembrie 1894. Expunere de motive și proiect de lege, pentru monopolul vinderei alcoolului*, București, 1895.
- Cuza, A.C., *Monopolul cârciumelor la sate și monopolul vânzării alcoolului*, Iași, 1900.
- „Fait divers, fait d'histoire”, în *Annales*, 1983, vol. 38, nr. 4.
- Oișteanu, Andrei, *Imaginea evreului în cultura română. Studiu de imagologie în context est-central european*, Iași, Polirom, ed. a III-a revăzută și adăugită, 2012.
- Oller, Claude, „Fait divers et fiction”, în *Cahiers de la Méditerranée*, 1989, vol. 38, nr. 1, p. 101-104.
- Perrot, Michelle, „Fait divers et l'histoire au XIXe siècle”, în *Annales. Économies, Sociétés, Civilisations*, 1983, vol. 38, nr. 4, p. 911-919.
- Popescu-Șerboianu, C. I., *Zece predici duminicale, începând cu Duminica Vameșului și Fariseului până la Duminica Paștelui exclusiv. Teză pentru licență susținută de...*, București, 1909.
- Popp Șerboianu, Calinic I., *Îndrumător pentru vizitarea sfintei mânăstiri Cozia, Râmnicu Vâlcea*, 1931.

Popp Șerboianu, C. I., *Les Tsiganes. Histoire. Ethnographie. Linguistique. Grammaire. Dictionnaire*, Paris, Payot, Bibliotheque Scinetifique, 1930.

Popp Șerboianu, Calinic I., *Cremațiunea și religia creștină*, ed. Marius Rotar, Iași, Institutul European, 2012.

Identitate evreiască și antisemitism în Europa Centrală și de Sud-Est, ed., prefață și ilustrație de Andrei Oișteanu, București, Goethe Institut, 2003.

Presă

Antialcoolul. Organ al Ligei Antialcoolice din Romania (1900-1914).

Patima. Cruciata împotriva alcoolismului (1925 -).

Abstinența. Organ de combatere a alcoolismului și a stupefiantelor (1930-).

Revista Temperanța (1937-1942)

Neamul Românesc (1901-)

Admiterea la doctorat Domeniul Teologie

Anexa 2.a.

Disciplina: TEOLOGIE DOGMATICA – obligatorie pentru toți candidații –

Descriere examen: **Interviu:** Se urmărește identificarea nivelului de cunoștințe privind doctrina Bisericii Ortodoxe; modul de înțelegere a temelor principale ale doctrinei ortodoxe.

Tematica

1. *Revelația dumnezeiască ca izvor al credinței creștine;*
2. *Sfânta Treime, structura supremei iubiri;*
3. *Antropologia ortodoxă în contextul lumii contemporane;*
4. *Iisus Hristos, chipul etern și uman al lui Dumnezeu, îndumnezeitorul omului;*
5. *Sfânta Biserica, spațiul și condiția harului Mântuitor;*
6. *Sfintele Taine ca lucrări dumnezeiești și îndumnezeitoare;*
7. *Eshatologia ortodoxă, învățătură a suferinței biruitoare;*

Bibliografie orientativă:

- STĂNILOAE, D., N. CHIȚESCU, I. TODORAN ȘI I. PETRUȚĂ, *Teologia Dogmatică și Simbolică* vol I-II, manual pentru facultățile de teologie, Edit. Renașterea, Cluj, 2004;
- STĂNILOAE, D., *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol I-III, Edit. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978.

ANEXA 2.b

Tematica pentru concursul de admitere, proba orală, Disciplina: SPECIALIZAREA ALEASĂ – în funcție de opțiunea candidaților –

Coordonator : **IPS Irineu POP, prof.univ.**
Specializarea: **Teologie morală**

Tematica:

1. Chipul lui Hristos în ființa și viața morală a creștinului;
2. Familia creștină și rolul ei moral, educativ și social astăzi;
3. Trăirea în Hristos și mărturisirea Lui în lumea contemporană;
4. Viciile din societatea actuală și remediile pentru tămăduirea lor;
5. Desăvârșirea persoanei umane în concepția Părinților filocalici;
6. Frumusețea iubirii de oameni în concepția Părinților filocalici;
7. Teologia și spiritualizarea umanului autentic.

Bibliografie orientativă:

- BARTOLOMEU I, Patriarhul ecumenic de Constantinopol, *Biserica și problemele lumii de azi. Vocația universală a Ortodoxiei*, Ed. Trinitas, Iași, 1997;
- IRINEU POP-Bistrițeanul, *Chipul lui Hristos în viața morală a creștinului*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2001;
- FILOCALIA sfintelor nevoițe ale desăvârșirii, vol. I-XII, 1947-1991;
- MANTZARIDIS, Georgios, *Morală creștină*, Ed. Bizantină, București, 2006;

- MARLER, John; Andrew WERMUTH, *Tinerii vremurilor de pe urmă. Ultima și adevărata răzvrătire*, Ed. Sophia, București, 2008;
- CRAINIC, Nichifor, *Sfințenia, împlinirea umanului*, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1993;
- FLOREA, Petroniu, *Virtuțile la Părinții filocalici*, Ed. Universității din Oradea, Oradea, 2001;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Ascetica și Mistica Ortodoxă*, vol. 1 și 2, Ed. Deisis, Alba Iulia, 1993;
- MOLDOVAN, Ilie, *În Hristos și în Biserică...*, vol. 1: Iubirea – taina căsătoriei, vol. 2: *Adevărul și frumusețea căsătoriei*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 1996;
- TIMIȘ, Ioniță, *Teologia iubirii în conștiința filozofică, biblică și patristică*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2005;
- ŠPIDLIK, Tomáš, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*, vol. 1: Manual sistematic, Ed. Deisis, Sibiu, 1997;
- LOSSKY, Vladimir, *După chipul și asemănarea lui Dumnezeu*, Ed. Humanitas, București, 1998

Coordonator : **Gheorghe REMETE, prof.univ.**

Specializarea: **Teologie dogmatică**

Tematica:

1. Revelația naturală și Revelația Supranaturală;
2. Cunoașterea existențială, conlucrarea omului cu Dumnezeu;
3. Providența divină, obiecțiile împotriva ei și respingerea lor;
4. Iisus Hristos, singurul proprietar și suveran al cuvântului. Cuvântul nemincinos experiat istoric și existențial;
5. Sfintele Taine argumentate interconfesional;
6. Taina Bisericii într-o analiză interconfesională;
7. Omul ca imago Dei și reverberația acestuia asupra cosmosului.

Bibliografie orientativă:

- BOBRINSKOY, Boris, *Communion du Saint-Esprit*, col. "Spiritualité Orientale", Nr.56, Ed. Abbaye de Bellefontaine, Bégralles-en-Mauges, 1992 ;
- EVDOKIMOV, Paul, *Arta Icoanei. O teologie a frumuseții*, trad. G. Moga și P. Moga, Edit. Meridiane, București, 1993;
- EVDOKIMOV, Paul, *Prezența Duhului Sfânt în Tradiția Ortodoxă*, trad. V. Răducă, Edit. Anastasia, București, 1995;
- LOSSKY, Vladimir, *Introducere în Teologia Ortodoxă*, trad. Lidia și Remus Rus, Edit. Enciclopedică, București, 1993;
- LOSSKY, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. V. Răducă, Edit. Anastasia, București, 1993;
- POPOVICI, arhimandritul Iustin, *Omul și Dumnezeu-Om*, Edit. Deisis, Sibiu, 1997;
- REMETE, G., *Suferința omului și iubirea lui Dumnezeu*, ed II, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia 2006;
- REMETE, G., *Sfintele Taine în contextul dialogului ortodox lutheran*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia 2009;
- REMETE, G., *Dogmatica Ortodoxă*, Edit. Reîntregirea, ed IV, Alba Iulia, 2007;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă*, Edit. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Edit. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1987;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Sfânta Treime sau la început a fost Iubirea*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxa Române, București, 1993;
- STĂNILOAE, D; N. Chițescu, I. Todoran și I. Petruță: *Teologia Dogmatică și Simbolică* vol I-II, manual pentru facultățile de Teologie, Ed. Renașterea Cluj, 2004;
- STĂNILOAE, D, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol I-III, Ed. Institutului Biblic București 1978;
- ZIZIOULAS, Ioannis, *Ființa ecclesială*, trad. Aurel Nae, Ed. Bizantină, București, 1996.

Coordonator : **Mihai HIMCINSCHI, prof.univ.**
Specializarea: **Misiologie ortodoxă**

Tematica

1. Liturghie și misiune;
2. Biserica în societate;
3. Evanghelie și cultură;
4. Treime și misiune;
5. Misiune și dialog;
6. Secularizarea ca provocare misionară;
7. Misiunea Bisericii în cadrul dialogului interreligios;

Bibliografie orientativă:

- HIMCINSCHI, Mihai, *Misiune și dialog. Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003;
- HIMCINSCHI, Mihai, *Doctrina trinitară ca fundament misionar. Relația Duhului Sfânt cu Tatăl și cu Fiul în teologia răsăriteană și apuseană. Implicațiile doctrinare și spirituale ale acesteia*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2004;
- HIMCINSCHI, Mihai, *Biserica în societate. Aspecte misionare ale Bisericii în societatea actuală*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2006;
- HIMCINSCHI, Mihai, *Misionarismul vieții ecleziiale*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2008;
- HIMCINSCHI, Mihai, *Misiune și mărturie. Aspecte misionare în societatea actuală*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2008;
- BEL Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană*, vol. I. *Premise teologice*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
- BRIA Ion, *Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, Editura Athena, București, 1996.
- *Misiune și Responsabilitate creștină*, Coordonator Nifon Mihăiță, ASA, București, 2007;
- PETRARU, Gheorghe, *Misiologie Ortodoxă*, vol. I, Editura Panfilius, Iași, 2002;
- PETRARU, Gheorghe, *Teologie Fundamentală și Misionară. Ecumenism*, Ed. Performantica, Iași, 2006;
- BRIA, Ion, *Ortodoxia în Europa. Locul spiritualității române*, Ed. Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1995;
- BRIA, Ion, *Destinul Ortodoxiei*, Ed. IBMBOR, București, 1989;
- BRIA, Ion, *Mărturia creștină în Biserica Ortodoxă*, în „Glasul Bisericii”, nr. 1982;
- POPA, Gheorghe, *Comuniune și înnoire spirituală în contextual lumii moderne*, Ed. Trinitas, Iași, 2000;
- HAUGHT John, *Știință și religie - de la conflict la dialog*, trad. de Magda Stavinski, Ed. XXI: Eonul dogmatic, București, 2002.

Coordonator : **Emil JURCAN, prof.univ.**
Specializarea: **Istoria și filozofia religiilor**

Tematica:

1. Islamul – o provocare religioasă pentru teologul creștin;
2. Religiile orientale ca mesaj și provocare pentru lumea creștină;
3. Elemente de teologie comparată pe marginea ideilor doctrinare: Mesianismul în religiile lumii;
4. Elemente de teologie comparată pe marginea ideilor doctrinare: Soteriologia în marile religii;
5. Elemente de teologie comparată pe marginea ideilor doctrinare: femeia în marile religii și provocarea feministă;

6. Elemente de teologie comparată pe marginea ideilor doctrinare: elemente de antropologie religioasă;
7. Sistemele yoga și noțiunea de maestru spiritual. O analiză creștină.

Bibliografie orientativă:

- CULIANU, Ioan-Petru și Mircea Eliade, *Dicționar al religiilor*, Edit. Humanitas, București, 1993;
- DELUMEAU, Jean, (editor), “Religiile lumii”, trad. Bogdan Budeș, Edit. Humanitas, București, 1996;
- ELIADE, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. I-III, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981-88;
- EVDOKIMOV, Paul, *Taina Iubirii. Sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe*, trad. Gabriela Moldoveanu, Editura Christiana, București, 1994;
- JURCAN, Emil, *Duhul Sfânt și provocările contemporaneității*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 1999;
- JURCAN, Emil, *Femeia în marile religii și teologia feministă ca provocare a lumii contemporane*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003;
- JURCAN, Emil, *Maestrul oriental și duhovnicul creștin*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2002;
- JURCAN, Emil, *Lumea religioasă veche. Mesaje antice despre revelația pierdută*, Edit. Reîntregirea Alba Iulia, 2003;
- JURCAN, Emil, *Lumea religioasă contemporană. Evoluție și problematizare*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004;
- JURCAN, Emil, *Satanismul în cadrul ocultismului. O analiză creștină*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2008;
- VALEA, Ernest *Creștinismul și spiritualitatea indiană*, Editura Ariel, Timișoara, 1996;
- VASILESCU, Emilian, *Istoria credințelor și a ideilor religioase*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982;
- ZIZIOULAS, Ioannis, *Ființa ecclesială*, trad. Aurel Nae, Edit. Bizantină, București, 1996;
- ARMSTRONG, Karen, *Islamul – o scurtă istorie*, trad. Claudiu Vereș, ED. Idea Design & Print, Cluj-Napoca, 2002;
- HÂRLĂOANU, Alfred, *Istoria universală a poporului evreu*, Edit. Zarkony Ltd., București, 1992;
- HUNTINGTON, Samuel P., *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, trad. Radu Carp, Editura Antet, Filipeștii de Târg, jud. Prahova;
- *Marile Religii*, Philippe Gaudin (coord.), Edit. Orizonturi și Lider, București, 1995.

Coordonator : **Daniel MUNTEANU, prof.univ.**

Specializarea: **Bioetică creștină și spiritualitate ortodoxă**

Tematica:

1. **Bioetica creștină Ortodoxă și impactul ei în societate**
2. **Poziționarea Bisericii Ortodoxe față de problemele existențiale și bioetice ale omenirii.**
3. **Probleme etice ale manipulării genetice**
4. **Clonarea ca provocare a eticii creștine ortodoxe**
5. **Sacralitatea vieții conform Bioeticii Ortodoxe**
6. **Căi spre sfințenie în Ascetica și Mistica ortodoxă**
7. **Dimensiunea liturgică și cosmică a Spiritualității Ortodoxe**
8. ***Homo Eucharisticus* – soteriologia ortodoxă ca ecologie a sfințirii**
9. **Comuniunea și sfințenia conform misticii Ortodoxe**
10. **Sfințenie în Ortodoxie – caracterul terapeutic al mântuirii**

Bibliografie orientativă:

- MUNTEANU, Daniel, *Pe urmele iubirii. Contribuții trinitare la o cultură a comunicării sfințitoare*, Editura Bibliotheca, Târgoviște 2013;

Munteanu, Daniel, Homo eucharisticus – die anthropologische und kosmische Dimension der Eucharistie, in: IJOT 2:3, 2011, <http://orthodox-theology.com/media/PDF/IJOT3-2011/Munteanu-Eucharistie.pdf>

- BRECK, John; BRECK, Lyn, *Trepte pe calea vieții: o viziune ortodoxă asupra bioeticii*, Edit. Sophia, București 2007;
- ENGELHARDT jr., H. Tristram, *Fundamentele bioeticii crestine. Perspectiva ortodoxă*, Deisis, Sibiu 2005.
- BRECK, John, *Darul sacru al vietii. Tratat de bioetică*, Editia a III-a, Patmos, Cluj-Napoca 2007;
- MOLTSMANN, Jürgen, *Dumnezeu in creație. O perspectivă ecologică asupra creației*, Alba-Iulia 2007, Editori Pr. Emil Jurcan, Jan Nicolae;
- MOLTSMANN, Jürgen, *Treimea și împărăția lui Dumnezeu. Contribuții la învățătura trinitara despre Dumnezeu*, Alba-Iulia 2003, trad. Daniel Munteanu;
- LARCHET, Jean-Claude, *Teologia bolii, Oastea Domnului*, Sibiu 2005 sau 1997;
- MANTZARIDIS, I. Georgios, *Morala creștină: Omul și Dumnezeu. Omul și semenul. Poziționări și perspective existențiale și bioetice*, vol. 2, Edit. Bizantină, București 2006;
- CRAINIC, Nichifor, *Sfințenia – împlinirea umanului*, Iași, 1993;
- IRINEU POP Bistrițeanul, *Curs de bioetică*, Edit. Renașterea, Cluj-Napoca, 2005;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Edit. Institutului Biblic, București, 2002;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova 1986;
- LOSSKY, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, Anastasia, București, 1990;

Coordonator : **Dumitru A. VANCA, prof.univ.**

Specializarea: **Teologie liturgică**

Tematica:

11. Istoria liturghiei românești

i. Traduceri și texte manuscrise ale rânduielilor liturgice;

ii. Primele ediții tipărite ale cărților de cult din România;

iii. Practici devoționale paraliturgice: Paraclisul, Acatistul etc.

[examinarea poate fi aprofundată prin lectura „la prima vedere” a unui text tipărit în grafie chirilică].

12. Teologia și practica Euharistică în Țările Române: evoluție, influențe monastice și interconfesionale

13. Temă propusă de candidat **[astfel de teme trebuie să vizeze teme inedite de cercetare sau care pot aduce o schimbare radicală a cunoașterii sau a înțelegerii unor aspecte din domeniul teologiei liturgice]**

Bibliografie orientativă:

- *Molităvnic, Bălgrad 1689-2009*, ediție îngrijită, studiu introductiv și glosar de Ana Dumitran, Alin-Mihai Gherman și Dumitru A. Vanca, Alba Iulia, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea 2010;
- PAVEL, Eugen, *Carte și tipar la Bălgrad (1567-1702)*, Cluj-Napoca, Edit. Clusium, 2001;
- PĂCURARIU, Mircea, *Tiparul în Biserica Ortodoxă Română*, Sibiu, Edit. Andreiana, 2016;
- VANCA, Dumitru A., *Paradigme liturgice în sec. 17. Ioan Zoba din Vinț și evoluția liturghiei românești*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2016;
- VANCA, Dumitru A., *Rânduiala Diaconstvelor. Liturghia creștinilor ardeleni în sec. XVII*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2009;
- VANCA, Dumitru A., „Antecedentele unității românilor. Aportul edițiilor liturgice bălgrădene la formarea normelor limbii literare: Molitfelnicul lui Ioan Zoba ca sursă a Molitfelnicului lui

Antim Ivireanul”, în *Centenarul unirii românilor și Europa de azi. Religie și geopolitică*, vol.1, Referatele Simpozionului Internațional de Teologie, Știință și Arte, „Centenarul unirii românilor și Europa de azi. Religie și geopolitică”, Alba Iulia, 14-15 Mai 2018, p. 353-369. editori: Albu Alin, Moga Valer, Petcu Adrian Nicolae, Ursu Dragoș, Edit. Presa Universitară Clujeană // Reintregirea, 2018 ISBN: 978-606-37-0355-3;

Coordonator : **Domin ADAM, prof.univ.**
Specializarea: **Muzică bisericească și ritual**

Tematica:

14. Istoria cântării bisericești; cântarea în Biserica Ortodoxă Română; glasurile bisericești;
15. Muzica bisericească monodică în Arhiepiscopia Alba Iuliei:
 - i. **Școli, tipărituri și dascăli de muzică bisericească;**
 - ii. **Învățământul muzical bisericesc din Mitropolia Ardealului;**
16. Muzica bizantină pe teritoriul României până în secolul al XVIII-lea. Învățământul muzical psaltic până la reforma lui Hrisant de Madith;
17. Personalități marcante ale muzicii românești de tip bizantin de pe teritoriul României de la sfârșitul sec. XVIII până la începutul sec. XIX;
18. Priceasna și chinonicul;
19. Cântările Vecerniei, Utreniei, Axioane și cântări calofonice;
20. Genurile muzicii bizantine- recitativ, irmologic, stihiraric și papadic

Bibliografie:

- *** *Anastasimatarul uniformizat-Utrenierul*, București, EIBMBOR, 2004;
- *** *Anastasimatarul uniformizat-Vecernierul*, București, EIBMBOR, 2002;
- *** *Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări bisericești*, București, EIBMBOR, 1999;
- ADAM, Domin, *Culegere de pricesne și colinde-cu un studiu introductiv*, Alba Iulia, editura Reîntregirea, 2011;
- ADAM, Domin, *Cultura muzicală bisericească în eparhia Alba Iuliei*, Alba Iulia, Editura AEternitas, 2003;
- BARBU-BUCUR, Sebastian, *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României în sec. XVIII și începutul sec. XIX și aportul original al culturii autohtone*, București, Editura Muzicală, 1989;
- GHEORGHÎȚĂ, Nicolae, *Chinonicul duminical în perioada post-bizantină*, București, Editura Sofia, 2009;
- GIULEANU, Victor, *Melodica bizantină*, București, Editura Muzicală, 1981;
- GRĂJDIAN, Vasile, *Elemente de cântare bisericească și tipic*, Sibiu, Editura Universității Lucian Blaga, 2002;
- STANCIU, Vasile, *Muzica bisericească ortodoxă din Transilvania, Cluj-Napoca*, Editura Presa Universitară, 1996.

Coordonator : **Jan NICOLAE, prof.univ.**
Specializarea: **Omiletică și Catehetică**

Tematica :

21. Structura catehetică a inițierii creștine;
22. Cateheza mistagogică și liturgică;
23. Locul firesc al omiliei în cadrul celebrării liturgice;
24. Modele omiletice patristice.

25. Modulațiile Logosului în Biserică: Biblie, omile, imnografie.

Bibliografie orientativă:

- BOTEZAN, FLORIN, *SFÂNȚA LITURGHIE, CATEHEZĂ DESĂVÂRȘITĂ*, ED. REÎNTREGIREA, ALBA IULIA, 2017;
- BULACU, MIHAI, *OMILIA DESPRE PREDICĂ A SFÂNTULUI IOAN GURĂ DE AUR*, ED. BASILICA, BUCUREȘTI, 2017;
- COMȘA, GRIGORE, *ISTORIA PREDICII LA ROMÂNI*, BUCUREȘTI, 1921;
- DANIELOU, Jean, *Istoria catehezei paleocreștine*, în Logos. Rev. de pastorală catehetică, Alba Iulia, 2007;
- BOTEZAN, Florin, *Sfânta Liturghie, cateheză desăvârșită*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2017;
- GAVRILYUK, Paul, *Cateheză și catehumenat în primele veacuri ale Bisericii*, Iași, Ed. Doxologia, trad. Rom. Paula Iliăș și Nicoleta Bahrim, 2018;
- GORDON, Vasile et alii, *Omiletica*, Ed. IBMBOR, București, 2015;
- NICOLAE, Jan, *Nașterea Domnului oglindită în predica patristică*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2018;
- PLEȘU, Andrei, *Parabolele lui Iisus. Adevărul ca poveste*, Ed. Humanitas, București, 2015.
- Sfântul Grigorie Palama, *Omilii*, 3 vol., trad. rom. Roger Coresciuc, Ed. Doxologia, Iași, 2015-2021.

Coordonator : **Marian VÎLCIU, prof.univ.**

Specializarea: **Teologie liturgică**

Tematica:

1. **Rânduiala tunderii în monahism – istorie, teologie și actualitate**
2. **Rânduielele funebre în riturile creștine**
3. **Temă propusă de candidat [astfel de teme trebuie să vizeze teme inedite de cercetare sau care pot aduce o schimbare radicală a cunoașterii sau a înțelegerii unor aspecte din domeniul teologiei liturgice]**

Bibliografie orientativă:

- ALEXA, Nicolae, „*Temeiuri dogmatice al rugăciunii pentru cei morți*”, în *Studii Teologice, Nr. 30 (1-2)/1978*;
- DELUMEAU, J., (ed.), *Religiile lumii*, trad. Bogdan Budeș, București, Edit. Humanitas, 1996;
- ELIADE, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. I-III, București, Edit. Științifică și Enciclopedică, 1981-88;
- FOUNDULIS, Ioannis, *Dialoguri liturgice*, vol. 1-4, București, Edit. Bizantină, 2008-2012;
- FLOCA, Ioan N., *Canoanele Bisericii Ortodoxe, traducere și comentarii*, Sibiu, Edit. Andreiană, 2005;
- ICĂ, Ioan I., *Mărturisirea de credință a lui Mitrofan Kritopulos, însemnătatea ei istorică dogmatică și ecumenistă*, Teză de doctorat, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 33(3-4)/1973;
- ICĂ, Ioan I, *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului – integral comentariilor liturgice bizantine*, Sibiu, Edit. Deisis, 2011;
- *** *Molitifelnice*, București Editura IBMBOR, 1998;
- NECULA, Nicolae D., *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. 1-2, Edit. Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1996, 2001; vol. 3, București, Edit. IBMBOR, 2004; vol.4, București, Edit. Cuvântul vieții, 2010;

- *** *Rânduiețile vieții monahale*, București, Edit. Sophia, 2001;
- Sfântul SIMEON al Tesalonicului, *Tratat asupra tuturor dogmelor credinței noastre ortodoxe după principii puse de Domnul nostru Iisus Hristos și urmașii Săi*, vol. I și II, Suceava, Edit. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, 2002-2003;
- SCRIMA, André, *Despre isihasm*, București, Edit. Humanitas, 2003;
- UNGUREANU, Mihail Adeodatus, *Ritualul ortodox al înmormântării pe înțelesul tuturor*, Iași, Edit. Doxologia, 2011;
- Sfântul VASILE cel Mare, *Constituțiile ascetice*, București, Edit. IBMBOR, 1989;
- VASILESCU, Emilian, *Istoria credințelor și a ideilor religioase*, București, Edit. IBMBOR, 1982.

Coordonator : **Ștefan FLOREA, prof.univ.**
Specializarea: **Teologie morală și bioetică creștină**

Tematica:

4. Drepturile omului - o nouă formă de religiozitate seculară contemporană.
5. **Chipul lui Dumnezeu din om, ca fundament antropologic al moralei creștine.**
6. Temă propusă de candidat [astfel de teme trebuie să vizeze teme inedite de cercetare sau care pot aduce o schimbare radicală a cunoașterii sau a înțelegerii unor aspecte din domeniul teologiei morale]

Bibliografie orientativă:

- CROUZEL, Henry, *Origen*, Sibiu, Edit. Deisis, 1999;
- ENGELHARDT, Tristram H., *Fundamentele bioeticii crestine. Perspectivă ortodoxă*, Sibiu, Deisis, 2005;
- IEROTHEOS, Mitropolit, *Dogmatica empirică*, vol. I-II, Iași, Edit. Doxologia, 2014-2017;
- IRINEU, Slătineanul, *Omul – ființă spre îndumnezeire*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2000;
- LARCHET, Jean-Claude, *Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace...*, București, Edit. Basilica, 2012;
- LARCHET, Jean-Claude, *Tradiția Ortodoxă despre viața după moarte*, București, Edit. Sophia, 2006;
- LOSSKY, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, București, Edit. Anastasia, 1993;
- LOUTH, Andrew, *Originile tradiției mistice creștine*, Sibiu, Edit. Deisis, 2002;
- MANTZARIDIS, Georgios, *Morala creștină*, vol. II, București, Edit. Bizantină, 2006;
- MATSOUKAS, Nikos, *Introducere în gnoseologia teologică*, București, Edit. Bizantină, 2001;
- MATSOUKAS, Nikos, *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Edit. Bizantină, 2006;
- MEREDITH, Andrew, *Capadocienii*, București, Edit. Sophia, 2008;
- MLADIN, Nicolae; Bucevschi, Orest; Pavel, Constantin; Zăgorean, Ioan, *Teologia morală ortodoxă*, manual pentru facultățile de teologie, vol. 1-2, Alba-Iulia, Edit. Reîntregirea, 2003;
- MORESCHINI, C și Norelli, E, *Istoria literaturii creștine vechi*, vol. I-III, Iași, Edit. Polirom, 2013
- NECTARIE de la Eghina, *Morala creștină*, Iași, Edit. Doxologia, 2013;
- PANAYOTIS, Nellis, *Omul – animal îndumnezeit*, Sibiu, Edit. Deisis, 1994;
- POPOVICI, Iustin, *Dogmatica Bisericii Ortodoxe*, vol. I, Iași, Edit. Doxologia, 2017;
- RĂDUCĂ, Vasile, *Antropologia Sfântului Grigorie de Nyssa*, București, Edit. EIBMBOR, 1996;
- SPIDLIK, Thomas, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*, vol. I-III, Sibiu, Edit. Deisis, 1997-1998;
- STĂNILOAE, Dumitru, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistică*, București, Edit. EIBMBOR, 1992;
- ȘTEFAN, Florea, *Dezvoltarea teologică a Tradiției*, ed. a II-a, Târgoviște, Edit. Bibliotheca, 2016.
- ȘTEFAN, Florea, *Între filosofie și mistică*, ed. a II-a, Târgoviște, Edit. Bibliotheca, 2015.
- ȘTEFAN, Florea, *O etică pentru secolul XX. Principii etice pentru o civilizație a iubirii*, Târgoviște, Valahia University Press, 2009;
- ȘTEFAN, Florea, *Spiritualitate și desăvârșire la Sfântul Grigorie de Nyssa*, ed. a II-a, Târgoviște, Edit. Bibliotheca, 2016;
- ȘTEFAN, Florea, *Familia-O perspective morala contemporana*, Târgoviște, Edit. Bibliotheca, 2018.

Coordonator : **Ovidiu F. PANAITTE, conf.univ.**
Specializarea: **Istoria bisericească universală, teologie politică**

Tematica:

1. Teologia trinitară și hristologică în preocupările Sfinților Părinți și ale celor șapte Sinoade Ecumenice
2. **Paradigme de teologie politică (teologie politică creștină, teologie politică comparată, alte tipuri de teologii politice)**
3. Temă propusă de candidat [**astfel de teme trebuie să vizeze teme inedite de cercetare sau care pot aduce o schimbare a cunoașterii sau a înțelegerii unor aspecte din domeniul teologiei istorice sau al teologiei politice**]
4. **Continuitatea și creșterea teologiei patristice și a învățaturii dogmatice a Bisericii:**
 - 1.1. Patrologia și periodizarea ei;
 - 1.2. Creșterea conținutului dogmatic al învățaturii Bisericii;
 - 1.3. Raportul dintre teologia academică și teologia empirică.
5. **Actualitatea învățăturilor Sfinților Părinți:**
 - 1.4. Mesaje ale Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur pentru lumea contemporană;
 - 1.5. Reperre ale învățaturii Sfântului Maxim Mărturisitorul pentru lumea contemporană;
 - 1.6. Figuri de Sfinți Părinți contemporani.

Bibliografie orientativă:

- Nicolae Chifăr, *Istoria creștinismului*, vol. 2 (Trinitas, 2002), vol. 3 (Trinitas, 2002), Iași, Trinitas.
- Ioan G. Coman, *Și Cuvântul trup S-a făcut*, Timișoara, Editura Mitropoliei Banatului, 1993.
- Paul L. Gavriluyk, *Pătimirea Dumnezeului nepătimitor, dialecticile gândirii patristice*, Iași, Doxologia, 2013.
- Christoph Schönborn, *Die Christus-Ikone. Eine theologische Hinführung*, Novalis Verlag, 1984, traducere în limba română *Icoana lui Hristos, o introducere teologică*, București, Anastasia, 1996.
- Ovidiu Panaite, *Teologia politică în timpul dinastiei constantiniene*, Felicitas Publishing House, Stockholm, Suedia, 2019.
- Adrian Gabor, *Biserica și Statul în primele patru secole*, Editura Sophia, București, 2003.
- „Political Theologies in Orthodox Christianity: Common Challenges – Divergent“, 06-15-2017, Kristina Stoeckl, Ingeborg Gabriel, Aristotle Papanikolaou eds, ed. T&T Clark, London, UK ; New York, NY, USA : Bloomsbury T&T Clark, an imprint of Bloomsbury Publishing.
- John Behr, *Drumul spre Niceea*, vol. 1, Sophia, București, 2004.
- Alexander Schmemmann, *Bizantine Theocracy and the Orthodox Church*, în „Saint Vladimir's Seminary Quaterly” 1, nr. 2, 1953, pp. 5-22
- Charles Matson Odahl, *Constantine and the Christian Empire*, Harvard College, 2003, traducere în limba română de Mihaela Pop, *Constantin și Imperiul creștin*, Edit. Bic All, București, 2006
- COMAN, Pr. Prof. Ioan G., *Scriitori bisericești din epoca străromână*, Col. Biblioteca Teologică, nr. 1, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979.
- CROITORU, Ion I., *Ortodoxia și Apusul în tradiția spirituală a românilor. Unitatea Ortodoxiei și apărarea credinței ortodoxe în fața propagandei protestante din secolul al XVII-lea*, vol. I-II, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2012; pentru limba greacă vezi:

- IDEM, *Ὁρθοδοξία καὶ Δύση στὴν πνευματικὴ παράδοση τῶν Ρουμάνων. Ἡ ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ ὑπεράσπιση τῆς ὀρθόδοξης πίστεως ἐναντι τῆς προτεσταντικῆς προπαγάνδας κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα*, τόμ. Α'-Β', Ἐκδόσεις Ἀθ. Σταμούλης, Ἀθήνα, 2011.
- IDEM, „Patristic and Neopatristic Theology? Periods of Patrology in the Church Life”, în *Icoana credinței. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research* 10/5 (June 2019), pp. 79-96; pentru varianta în limba română a textului vezi: „Teologie patristică și neopatristică? Perioadele Patrologiei în viața Bisericii”, în *Revista Românească de Studii Axiologice* 1/1 (ianuarie 2020), pp. 44-60.
 - IDEM, „Problematizări privind creșterea învățaturii dogmatice în lumea ortodoxă contemporană”, în *Universitatea Ovidius, Facultatea de Teologie Sfântul Andrei, Tradiția și continuitate în teologia tomitană. Două decenii de învățământ teologic universitar la Constanța. 1992-2012. Simpozion Internațional (2012, Constanța)*, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, Constanța, 2012/2013, pp. 204-223; pentru variante în limbile engleză și greacă vezi: „The Growth of the Dogmatic Teaching in the Contemporary Orthodox World. Questions and Problematizations”, în *International Journal of Orthodox Theology* 6/1 (2015), pp. 165-204; „Understanding the Development of Dogmatic Teaching in the Contemporary Orthodox World”, în *International Association of Orthodox Dogmatic Theologians in partnership with Orthodox Theological Faculty of Arad, Dogma and Terminology in the Orthodox Tradition Today. 4th International Symposium of Orthodox Dogmatic Theology, Sofia, 22-25 September, 2013*, Editors: Ioan Tulcan, Peter Bouteneff, Michel Stavrou, Astra Museum, Sibiu, 2015, pp. 128-140; „Προβληματισμοὶ ὡς πρὸς τὴν αὔξησι τῆς δογματικῆς διδασκαλίας στὸν σύγχρονο ὀρθόδοξο κόσμος”, în *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 853 (Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2016), pp. 48-85.
 - IDEM, „Teologia academică și teologia empirică în Biserica Ortodoxă. Congruențe și diferențe”, în Pr. Ion Vicovan, Pr. Paul-Cezar Hârlăoanu, Emilian-Iustinian Roman (editori), *Teologia academică și responsabilitatea ei în misiunea Bisericii*, Colecția Episteme 22, Editura Doxologia, Iași, 2016, pp. 175-190.
 - IDEM, „Empirical theology, the only dynamic reality vitalizing the synergy between academic theology and the Church mission in the contemporary society”, în *Icoana credinței. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research* 9/5 (January 2019), pp. 54-71; pentru varianta textului în limba română vezi: „**Teologia empirică, singura realitate dinamică și vitalizatoare a sinergiei dintre teologia academică și misiunea Bisericii în societatea contemporană**”, în *Ortodoxia* 11/1 (2019), seria a II-a, pp. 26-47.
 - IDEM, „Guideposts for Contemporary World in Saint Maximus the Confessor's Teaching”, în *Orientalia Patristica V/2018 (Papers of the International Patristic Symposium, April 23-27, 2018)*, **Didahia Severin Publishing, Drobeta-Turnu-Severin, 2019, pp. 137-165**; „Repere pentru lumea contemporană din învățătura Sfântului Maxim Mărturisitorul”, în *op. cit.*, pp. 425-452.
 - IDEM, „Mesaje ale Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur pentru lumea contemporană”, în *Almanah bisericesc. Teologie, cultură, istorie, misiune creștină, 2019*, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, Târgoviște, 2018, pp. 201-225; pentru varianta în limba engleză vezi: «Messages of the Three Holy Hierarchs Basil the Great, Gregory the Theologian, and John Chrysostom for the contemporary world», în *Icoana credinței. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research* 12/6 (June 2020), pp. 37-56.
 - FELMY, Karl Christian, *Dogmatica experienței ecleziale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane*, introducere și traducere de pr. prof. dr. Ioan Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
 - *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, trad. de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, I-IV, Sibiu, 1946-1948; vol. V-XII, București, 1975-1991.
 - FLOROVSKY, Georges, *Sensul ascezei creștine. Curs de Patrologie*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2009.

- MARTZELOS, Georgios, *Sfinții Părinți și problematica teologică*, traducere de Pr. Cristian-Emil Chivu, studiu introductiv de arhid. dr. Gheorghe V. Holbea, Editura Bizantină, București, 2000.
- MORESCHINI, Claudio / NORELLI, Enrico, *Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine*, vol. I, *De la Apostolul Pavel la Constantin cel Mare*, traducere de Hanibal Stănciulescu și Gabriela Sauciu, Editura Polirom, Iași, 2001; vol. II/1, *De la Conciliul de la Niceea la începuturile Evului Mediu*, Editura Polirom, Iași, 2004; vol. II/2, *De la Conciliul de la Niceea la începuturile Evului Mediu*, traducere de Hanibal Stănciulescu, Editura Polirom, Iași, 2004.
- MORESCHINI, Claudio, *Istoria filosofiei patristice*, Editura Polirom, Iași, 2009.
- PELIKAN, Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei I. Nașterea tradiției universale (100-600)*, traducere de Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004; *II. Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700)*, traducere și note de Pr. Prof. Nicolae Buga, Editura Polirom, Iași, 2005; *III. Evoluția teologiei medievale (600-1300)*, traducere de Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2006; *IV. Reformarea Bisericii și a dogmei (1300-1700)*, traducere de Silvia Palade și Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2006; *V. Doctrina creștină și cultura modernă (de la 1700)*, traducere și note de Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2008.
- se vor consulta colecții relevante: J.P.Migne, P.S.B., Sources Chretiennes etc.
- se vor utiliza diverse surse de informare (baze de date, arhive etc.) în vederea facilitării accesului la informație și creșterii calității produselor cercetării

Coordonator: **Ion I. CROITORU** (*alias Ion Marian CROITORU*), **prof. univ.**

Specializarea: **Patrologie, Istoria dogmelor, Simbolică / Teologie fundamentală**

Descriere examen: 1. **Interviu** (a) pentru clarificarea preocupărilor științifice și parcursul academic al candidatului; (b) pentru identificarea nivelului de cunoștințe privind tematica la disciplina de specialitate;

2. Prezentarea proiectului de cercetare

(candidații pot aduce cu ei copii ale studiilor, articolelor sau ale comunicărilor publicate).

Tematica: **1. Continuitatea și creșterea teologiei patristice și a învățaturii dogmatice a Bisericii:**

- 1.7. Patrologia și periodizarea ei;
- 1.8. Creșterea conținutului dogmatic al învățaturii Bisericii;
- 1.9. Raportul dintre teologia academică și teologia empirică.

2. Actualitatea învățăturilor Sfinților Părinți:

- 2.1. Mesaje ale Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur pentru lumea contemporană;
- 2.2. Repere ale învățaturii Sfântului Maxim Mărturisitorul pentru lumea contemporană;
- 2.3. Figuri de Sfinți Părinți contemporani.

3. Temă propusă de candidat (menită să elucideze aspecte din Patrologie, Istoria dogmelor și Teologie sistematică).

Bibliografie orientativă:

- COMAN, Pr. Prof. Ioan G., *Scriitori bisericești din epoca străromână*, Col. Biblioteca Teologică, nr. 1, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979.
- CROITORU, Ion I., *Ortodoxia și Apusul în tradiția spirituală a românilor. Unitatea Ortodoxiei și apărarea credinței ortodoxe în fața propagandei protestante din secolul al XVII-lea*, vol. I-II, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2012; pentru limba greacă vezi: IDEM, *Ὁρθοδοξία καὶ Δύση στὴν πνευματικὴ παράδοση τῶν Ρουμάνων. Ἡ ἐνότητα τῆς*

Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ ὑπεράσπιση τῆς ὀρθόδοξης πίστεως ἔναντι τῆς προτεσταντικῆς προπαγάνδας κατὰ τὸν ΙΖ' αἰώνα, τόμ. Α'-Β', Ἐκδόσεις Ἀθ. Σταμούλης, Ἀθήνα, 2011.

- IDEM, „Patristic and Neopatristic Theology? Periods of Patrology in the Church Life”, în *Icoana credinței. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research* 10/5 (June 2019), pp. 79-96; pentru varianta în limba română a textului vezi: „Teologie patristică și neopatristică? Perioadele Patrologiei în viața Bisericii”, în *Revista Românească de Studii Axiologice* 1/1 (ianuarie 2020), pp. 44-60.
- IDEM, „Problematizări privind creșterea învățării dogmatice în lumea ortodoxă contemporană”, în *Universitatea Ovidius, Facultatea de Teologie Sfântul Andrei, Tradiția și continuitate în teologia tomitană. Două decenii de învățământ teologic universitar la Constanța. 1992-2012. Simpozion Internațional (2012, Constanța)*, Editura Arhiepiscopiei Tomisului, Constanța, 2012/2013, pp. 204-223; pentru variante în limbile engleză și greacă vezi: „The Growth of the Dogmatic Teaching in the Contemporary Orthodox World. Questions and Problematizations”, în *International Journal of Orthodox Theology* 6/1 (2015), pp. 165-204; „Understanding the Development of Dogmatic Teaching in the Contemporary Orthodox World”, în *International Association of Orthodox Dogmatic Theologians in partnership with Orthodox Theological Faculty of Arad, Dogma and Terminology in the Orthodox Tradition Today. 4th International Symposium of Orthodox Dogmatic Theology, Sofia, 22-25 September, 2013*, Editors: Ioan Tulcan, Peter Bouteneff, Michel Stavrou, Astra Museum, Sibiu, 2015, pp. 128-140; „Προβληματισμοὶ ὡς πρὸς τὴν αὔξησι τῆς δογματικῆς διδασκαλίας στὸν σύγχρονο ὀρθόδοξο κόσμον”, în *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 853 (Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2016)*, pp. 48-85.
- IDEM, „Teologia academică și teologia empirică în Biserica Ortodoxă. Congruențe și diferențe”, în Pr. Ion Vicovan, Pr. Paul-Cezar Hârlăoanu, Emilian-Iustinian Roman (editori), *Teologia academică și responsabilitatea ei în misiunea Bisericii*, Colecția Episteme 22, Editura Doxologia, Iași, 2016, pp. 175-190.
- IDEM, „Empirical theology, the only dynamic reality vitalizing the synergy between academic theology and the Church mission in the contemporary society”, în *Icoana credinței. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research* 9/5 (January 2019), pp. 54-71; pentru varianta textului în limba română vezi: „Teologia empirică, singura realitate dinamică și vitalizatoare a sinergiei dintre teologia academică și misiunea Bisericii în societatea contemporană”, în *Orthodoxia* 11/1 (2019), seria a II-a, pp. 26-47.
- IDEM, „Guideposts for Contemporary World in Saint Maximus the Confessor’s Teaching”, în *Orientalia Patristica V/2018 (Papers of the International Patristic Symposium, April 23-27, 2018)*, Didahia Severin Publishing, Drobeta-Turnu-Severin, 2019, pp. 137-165; „Repere pentru lumea contemporană din învățătura Sfântului Maxim Mărturisorul”, în *op. cit.*, pp. 425-452.
- IDEM, „Mesaje ale Sfinților Trei Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur pentru lumea contemporană”, în *Almanah bisericesc. Teologie, cultură, istorie, misiune creștină, 2019*, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, Târgoviște, 2018, pp. 201-225; pentru varianta în limba engleză vezi: «Messages of the Three Holy Hierarchs Basil the Great, Gregory the Theologian, and John Chrysostom for the contemporary world», în *Icoana credinței. International Journal of Interdisciplinary Scientific Research* 12/6 (June 2020), pp. 37-56.
- FELMY, Karl Christian, *Dogmatica experienței ecleziale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane*, introducere și traducere de pr. prof. dr. Ioan Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
- *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, trad. de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, I-IV, Sibiu, 1946-1948; vol. V-XII, București, 1975-1991.
- FLOROVSKY, Georges, *Sensul ascezei creștine. Curs de Patrologie*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2009.
- HOVORUN, Fr. Cyril „Patristics after New-Patristics”, în *A Celebration of Living Theology. A Festschrift in Honour of Andrew Louth*, edited by Justin A. Mihoc and Leonard Aldea, Edition Bloomsbury, London, 2014, pp. 205-213.

- MARTZELOS, Georgios, *Sfinții Părinți și problematica teologică*, traducere de Pr. Cristian-Emil Chivu, studiu introductiv de arhid. dr. Gheorghe V. Holbea, Editura Bizantină, București, 2000.
- MORESCHINI, Claudio / NORELLI, Enrico, *Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine*, vol. I, *De la Apostolul Pavel la Constantin cel Mare*, traducere de Hanibal Stănciulescu și Gabriela Sauciuc, Editura Polirom, Iași, 2001; vol. II/1, *De la Conciliul de la Niceea la începuturile Evului Mediu*, Editura Polirom, Iași, 2004; vol. II/2, *De la Conciliul de la Niceea la începuturile Evului Mediu*, traducere de Hanibal Stănciulescu, Editura Polirom, Iași, 2004.
- MORESCHINI, Claudio, *Istoria filosofiei patristice*, Editura Polirom, Iași, 2009.
- PELIKAN, Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei I. Nașterea tradiției universale (100-600)*, traducere de Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004; *II. Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700)*, traducere și note de Pr. Prof. Nicolae Buga, Editura Polirom, Iași, 2005; *III. Evoluția teologiei medievale (600-1300)*, traducere de Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2006; *IV. Reformarea Bisericii și a dogmei (1300-1700)*, traducere de Silvia Palade și Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2006; *V. Doctrina creștină și cultura modernă (de la 1700)*, traducere și note de Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2008.